

รายงานข้อมูลการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม รายงานกิจการโทรคมนาคม ไตรมาส 4 ปี 2559

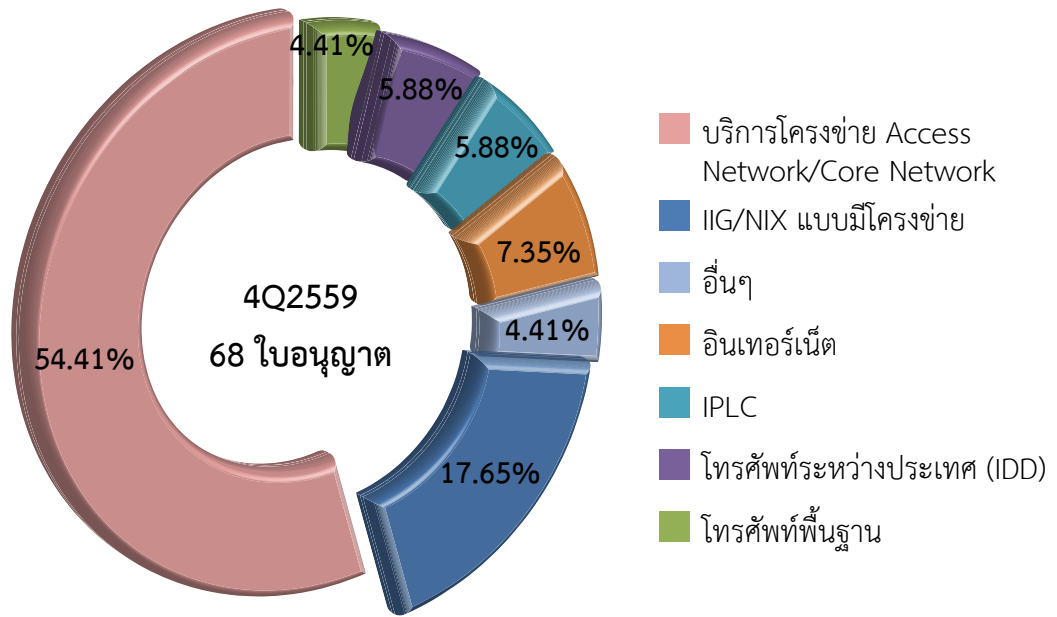
รายงานข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2559 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงภาพรวมสถานการณ์กิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ซึ่งได้มีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์บทบาทความสำคัญและความสำเร็จของกิจการโทรคมนาคมในฐานะที่เป็นกลไกพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระดับขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบของประเทศ รวมถึงทิศทางของพัฒนาการกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ในการพัฒนากิจการโทรคมนาคม โดยถือเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงาน กสทช. ที่จะสนับสนุนการกำกับดูแลด้านกิจการโทรคมนาคมของ กสทช. ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มาตรา 57 (5) ที่กำหนดให้สำนักงาน กสทช. มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่ การใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ จะได้นำเสนอรายงานโดยจำแนกภารกิจหลักๆ ในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ในปี 2559 กิจการโทรคมนาคม มีการขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่องจากปี 2558 กอปรกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใช้ทางด้านโทรคมนาคมเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ทำให้มีผู้ประกอบกิจการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 587 ใบอนุญาต โดยแบ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตแบบมีโครงข่าย 68 ใบอนุญาต (ภาพที่ 1) ในจำนวนนี้มีใบอนุญาตบริการโครงข่าย Access Network และ Core Network มากที่สุดจำนวน 37 ใบอนุญาต หรือคิดเป็นร้อยละ 54.40 ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบมีโครงข่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นใบอนุญาต IIG/NIX แบบมีโครงข่าย จำนวน 12 ใบอนุญาต หรือคิดเป็นร้อยละ 17.65 ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบมีโครงข่ายทั้งหมด ส่วนใบอนุญาตแบบไม่มีโครงข่ายมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 519 ใบอนุญาต (ภาพที่ 2) โดยมีใบอนุญาตอินเทอร์เน็ตมากที่สุดจำนวน 203 ใบอนุญาต หรือคิดเป็นร้อยละ 39.11 ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบไม่มีโครงข่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นใบอนุญาตบริการมูลค่าเพิ่มการบันทึกและส่ง จำนวน 140 ใบอนุญาต และใบอนุญาตขายต่อบริการต่างๆ จำนวน 102 ใบอนุญาต หรือคิดเป็นร้อยละ 26.97 และร้อยละ 19.65 ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบไม่มีโครงข่ายทั้งหมด ตามลำดับ

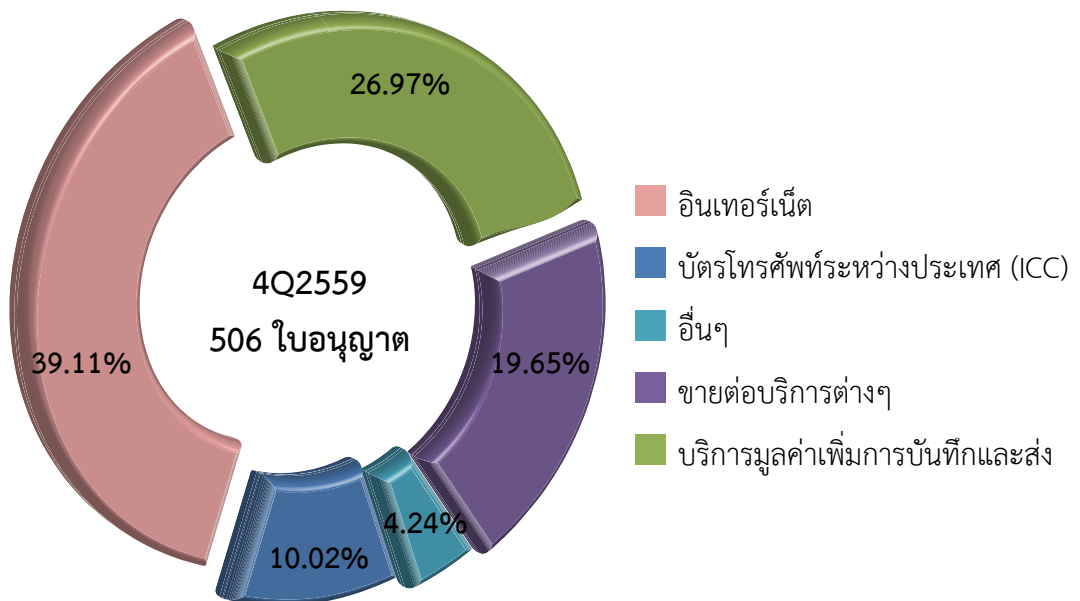

ภาพที่ 1 สัดส่วนจำนวนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบมีโครงข่าย

ที่มา: สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม 1

ภาพที่ 2 สัดส่วนจำนวนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบไม่มีโครงข่าย

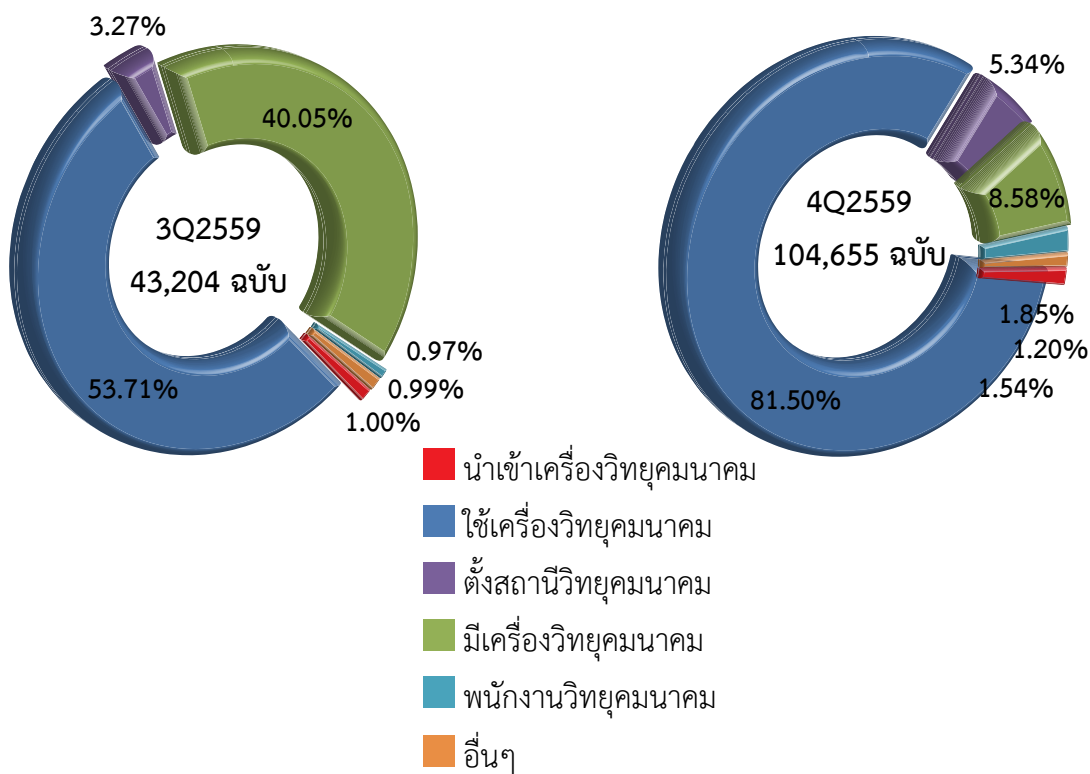

ที่มา: สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม 2

สำหรับการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคมประเภทต่างๆ ณ ไตรมาสสุดท้ายของปี 2559 นี้ มีการออกใบอนุญาตไปทั้งสิ้นจำนวน 104,655 ฉบับ (ภาพที่ 3) ซึ่งมีจำนวนลดลงร้อยละ 26.92 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 3) ในจำนวนนี้เป็นใบอนุญาตใช้เครื่องวิทยุคมนาคมจำนวน 85,296 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 81.50 ของการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคมทั้งหมด มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.90 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นใบอนุญาตมีเครื่องวิทยุคมนาคมจำนวน 8,976

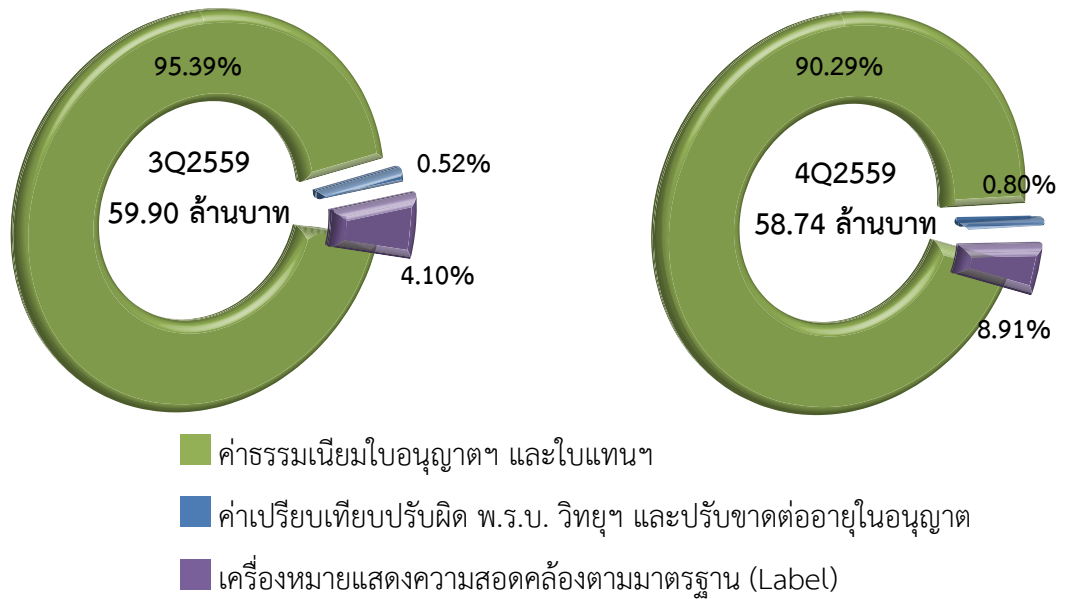
ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.58 ของการออกไปอนุญาตวิทยุคมนาคมทั้งหมด และมีจำนวนลดลงถึงร้อยละ 84.35 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ในกรณีนี้ เทคโนโลยีปัจจุบันที่มีความทันสมัยมากขึ้นทำให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงวิทยุคมนาคมอย่างแพร่หลายมากขึ้น ด้วยการสนับสนุนของทางราชการหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการลงพื้นที่ไปปฏิบัติหน้าที่ รวมถึง การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือเหตุฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ช่องทางวิทยุสื่อสารนับเป็นการสื่อสารหลักในการติดต่อประสานงานและช่วยเหลือต่างๆ และเมื่อพิจารณาถึงการจัดเก็บรายได้จากค่าธรรมเนียมการอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคม พบว่า มีจำนวนลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าเล็กน้อย โดยไตรมาสนี้มีรายได้รวมทั้งสิ้น 58.74 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1.94 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า การจัดเก็บรายได้ส่วนใหญ่มาจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตวิทยุคมนาคมและใบอนุญาตเป็นจำนวน 53.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 90.29 ของการจัดเก็บรายได้การอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคมทั้งหมดไตรมาสนี้ รองลงมาเป็นรายได้จากเครื่องหมายแสดงความสอดคล้องตามมาตรฐาน (Label) มีจำนวน 5.23 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.91 ของการจัดเก็บรายได้การอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคมทั้งหมดไตรมาสนี้ และค่าเปรียบเทียบกับปรับผิด พ.ร.บ. วิทยุฯ และปรับขาดการต่ออายุจำนวน 0.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.80 ของการจัดเก็บรายได้การอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคมทั้งหมดของไตรมาสนี้ (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 3 สัดส่วนการออกไปอนุญาตและใบอนุญาตวิทยุคมนาคม

ที่มา: สำนักการอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคม

ภาพที่ 4 สัดส่วนการจัดเก็บรายได้การอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคม

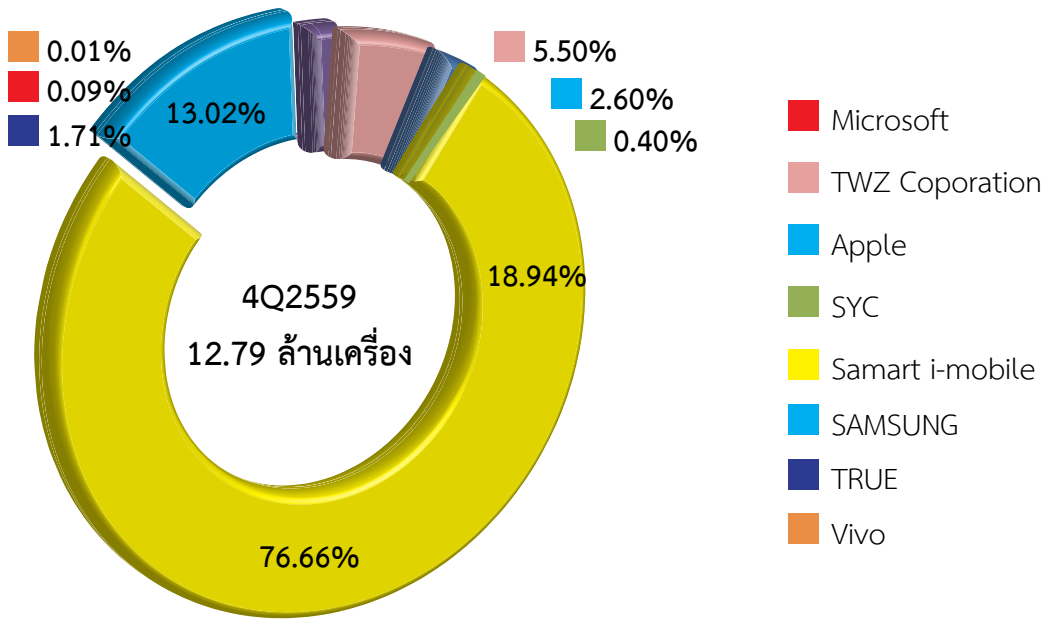

ที่มา: สำนักการอนุญาตและกำกับวิทยุคมนาคม

นอกจากการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแล้ว ในกิจการโทรคมนาคมยังมีการออกใบอนุญาตเพื่อนำเครื่องวิทยุคมนาคมต่างๆ เข้ามาในประเทศไทยด้วยเช่นกัน คือ เครื่องวิทยุคมนาคมหรือเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งในช่วงการเปลี่ยนผ่านปี 2558 ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่จากยุค 3G ก้าวเข้าสู่ยุค 4G อย่างเต็มตัว จากการจัดสรรคลื่นความถี่และอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่คลื่นความถี่ ย่าน 1800 MHz และคลื่นความถี่ ย่าน 900 MHz ซึ่งการประมูลดังกล่าวสำเร็จจุลวงไปได้ด้วยดี โดยมีผู้ชนะการประมูล ทั้ง 2 ย่านความถี่ ส่งผลให้มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือผู้ขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม รุ่นที่มีความสามารถรองรับกับการสื่อสารบนย่านความถี่ที่เหมาะสมต่อสนองความต้องการในตลาดจำนวนมากขึ้น เพื่อจัดจำหน่ายให้กับผู้ใช้บริการหรือผู้บริโภคที่มีความต้องการใช้งาน โดยในไตรมาสนี้มีผู้นำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 12.79 ล้านเครื่อง จากผู้นำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ณ ไตรมาสนี้จำนวน 10 ราย โดยบริษัทเครื่องวิทยุคมนาคมที่นำเข้ามามากที่สุด คือ บริษัท Samsung จำนวนประมาณ 9.81 ล้านเครื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 76.66 ของการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมของผู้ให้บริการทั้งหมด รองลงมาเป็นของบริษัท TRUE จำนวนประมาณ 1.67 ล้านเครื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 13.02 ของการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมของผู้ให้บริการทั้งหมด ลำดับที่สามเป็นของบริษัท Apple จำนวนประมาณ 0.70 ล้านเครื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 5.50 (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 สัดส่วนการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมของผู้ให้บริการ โทรมาส 4 ปี 2559

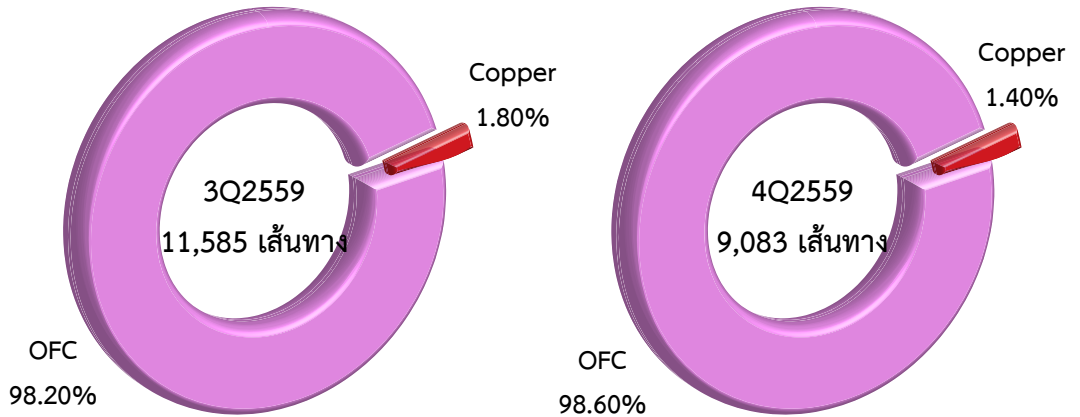

ที่มา: สำนักมาตรฐานและเทคโนโลยีโทรคมนาคม

การให้บริการโทรคมนาคมปัจจุบันมีการพัฒนาการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับเทคโนโลยีใหม่ๆ การผลิตมีต้นทุนที่ถูกลง ทำให้อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับโครงข่ายโทรคมนาคมมีราคาถูกลงตามไปด้วย ในการนี้ ผู้ให้บริการต่างเร่งพัฒนาและขยายโครงข่ายของตนเองให้มีคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการที่ดีขึ้น เพื่อให้รองรับความต้องการของกลุ่มลูกค้าของตนให้เพียงพอ ประกอบกับการจัดประมูลคลื่นความถี่ทั้งระบบ 3G และ 4G ที่ผ่านมา ยิ่งทำให้ความต้องการการใช้งานด้านโทรคมนาคมของผู้บริโภคเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกัน ผู้ให้บริการในตลาดโทรศัพท์ประจำที่และอินเทอร์เน็ตประจำที่ มีการขยายโครงข่ายในระบบ Fiber มากขึ้น โดยไตรมาสนี้มีผู้ให้บริการยื่นคำขอติดตั้งและวางโครงข่ายรวมทั้งสิ้น 1,262 คำขอ ซึ่งมีจำนวนคำขอลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 4.47 ในไตรมาสนี้มีการขอพาดสายจำนวน 9,083 เส้นทาง โดยแบ่งเป็นการขอพาดสายใยแก้วนำแสง (Optical Fiber Cable : OFC) ถึงจำนวน 8,956 เส้นทาง หรือคิดเป็นร้อยละ 98.60 ของจำนวนการขอพาดสายเส้นทางทั้งหมด รองมาเป็นสายทองแดง (Copper) 127 เส้นทาง หรือคิดเป็นร้อยละ 1.40 ของจำนวนการขอพาดสายเส้นทางทั้งหมด (ภาพที่ 6) แต่ไม่มีการขอพาดสาย Coaxial Cable (Coax) เช่นเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า

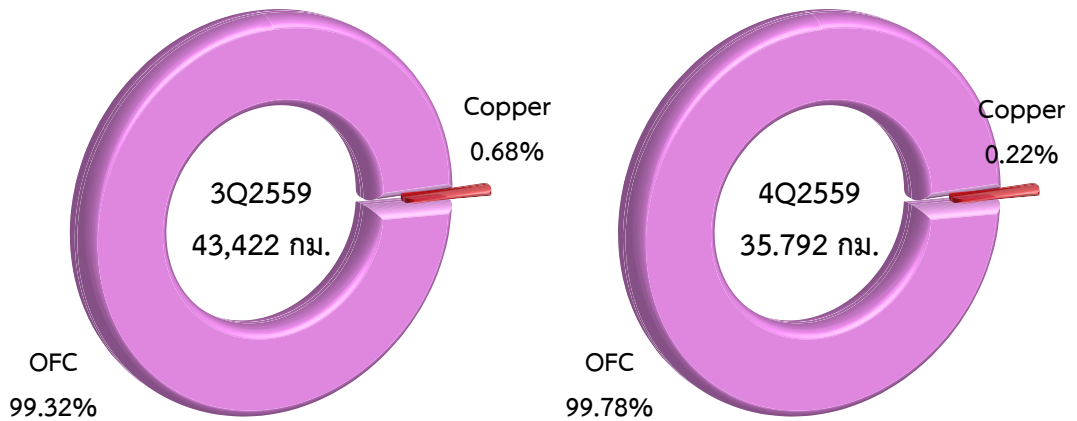
ในส่วนของการขออนุญาตพาดสายโทรคมนาคมทั่วประเทศ มีการให้ความเห็นชอบพาดสายโทรคมนาคมแล้ว จำนวนทั้งสิ้นเป็นระยะทาง 35,792 กิโลเมตร โดยเป็นสายสื่อสารประเภท OFC มีมากที่สุดจำนวน 35,714 กิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 99.78 ของระยะทางการพาดสายทั้งหมด (ภาพที่ 7) เมื่อพิจารณาจำแนกรายภูมิภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระยะทางการขอพาดสายมากที่สุดถึงร้อยละ 35.17 รองลงมาเป็นภาคเหนือร้อยละ 17.90 ภาคกลาง ภาคตะวันออก กรุงเทพฯและปริมณฑล และภาคใต้ตามลำดับถัดลงไป (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 6 สัดส่วนเส้นทางการขอพาดสายโทรคมนาคม

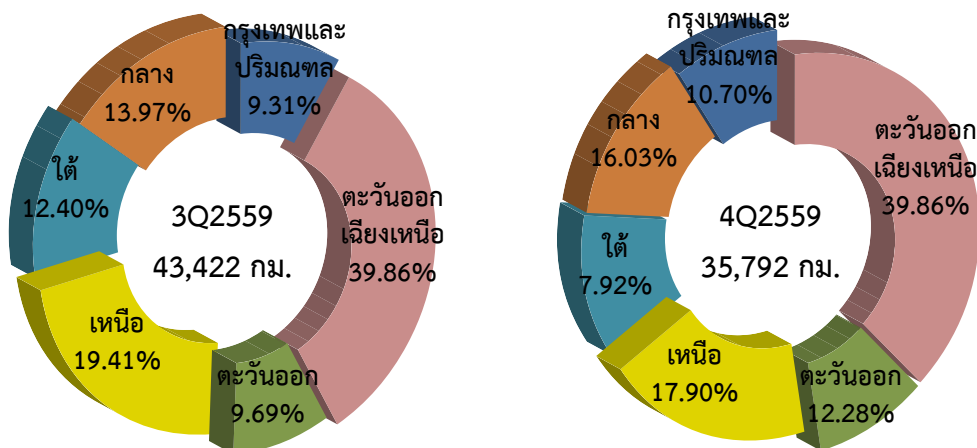
ที่มา: ส่วนสิทธิแห่งทาง โครงข่าย และโครงสร้างพื้นฐาน สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 7 สัดส่วนการขอพาดสายโทรคมนาคมจำแนกตามประเภทของสายโทรคมนาคมที่ให้บริการ

ที่มา: ส่วนสิทธิแห่งทาง โครงข่าย และโครงสร้างพื้นฐาน สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 8 การขออนุญาตพาดสายโทรคมนาคมจำแนกรายภาค

ที่มา: ส่วนสิทธิแห่งทางโครงข่าย และโครงสร้างพื้นฐาน สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

โครงข่ายโทรคมนาคม

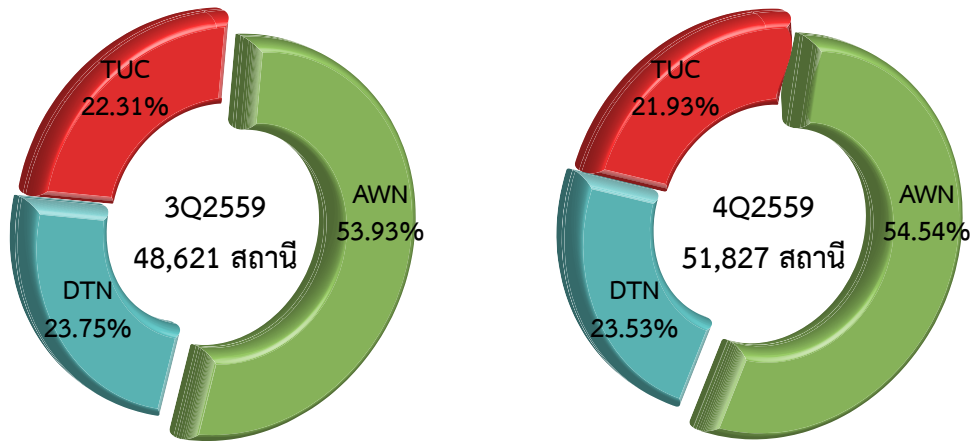
การขยายโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2.1 GHz. สำหรับไตรมาสนี้ผู้ให้บริการแต่ละรายต่างขยายหรือติดตั้งโครงข่ายของตนเองต่อเนื่องจาก ปี 2558 เพื่อให้บริการที่มีความครอบคลุมพื้นที่ของผู้ใช้บริการมากที่สุด อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามข้อกำหนดของการอนุญาตในระยะเวลาที่ 2 ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อให้บริการภายใต้ขอบเขตการอนุญาตให้ครอบคลุมจำนวนประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมดภายใน 4 ปี นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว ทั้งนี้ นับตั้งแต่มีการเปิดให้บริการบนย่านความถี่ 2.1 GHz จนถึง สิ้นไตรมาสนี้มีโครงข่ายที่เปิดให้บริการแล้วทั้งสิ้นรวม 51,827 สถานี ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.59 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และหากจำแนกรายผู้ให้บริการ พบว่า จำนวนสถานีฐานมากที่สุดเป็นของ AWN จำนวน 28,265 สถานี หรือคิดเป็นร้อยละ 54.55 ของสถานีฐานทั้งหมด รองลงมาเป็นของ DTN จำนวน 12,197 สถานี หรือคิดเป็นร้อยละ 23.53 ของสถานีฐานทั้งหมด และลำดับสุดท้ายเป็น TUC จำนวน 11,365 สถานี หรือคิดเป็นร้อยละ 21.93 ของสถานีฐานทั้งหมด (ภาพที่ 9) เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของสถานีฐานไตรมาสนี้เทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เห็นได้ว่า AWN มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และในทางกลับกัน DTN และ TUC มีสัดส่วนสถานีฐานลดลง (ภาพที่ 10) เมื่อจำแนกเป็นรายภูมิภาค พบว่า AWN มีจำนวนสถานีฐานเพื่อให้บริการมากกว่าผู้ให้บริการรายอื่นๆ ในทุกภูมิภาค โดยภูมิภาคที่ AWN มีจำนวนสถานีฐานมากที่สุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองมาเป็นกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ตามลำดับ และภูมิภาคที่ AWN มีสถานีฐานน้อยที่สุด คือ ภาคตะวันออก (ภาพที่ 11) ทั้งนี้ นับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558 จนถึงสิ้นไตรมาสนี้ ผู้ให้บริการแต่ละรายเริ่มชะลอการขยายโครงข่ายบนย่านความถี่ 2.1 GHz โดยหันมาเร่งขยายโครงข่ายบนย่านความถี่ 1800 MHz และ 900 MHz มากขึ้น โดยเฉพาะ AWN และ TUC ที่ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการบนทั้งสองย่านความถี่

ภาพที่ 9 จำนวนสถานีจำแนกตามรายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2.1 GHz นับตั้งแต่เปิดให้บริการบนย่านความถี่ 2.1 GHz จนถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2559

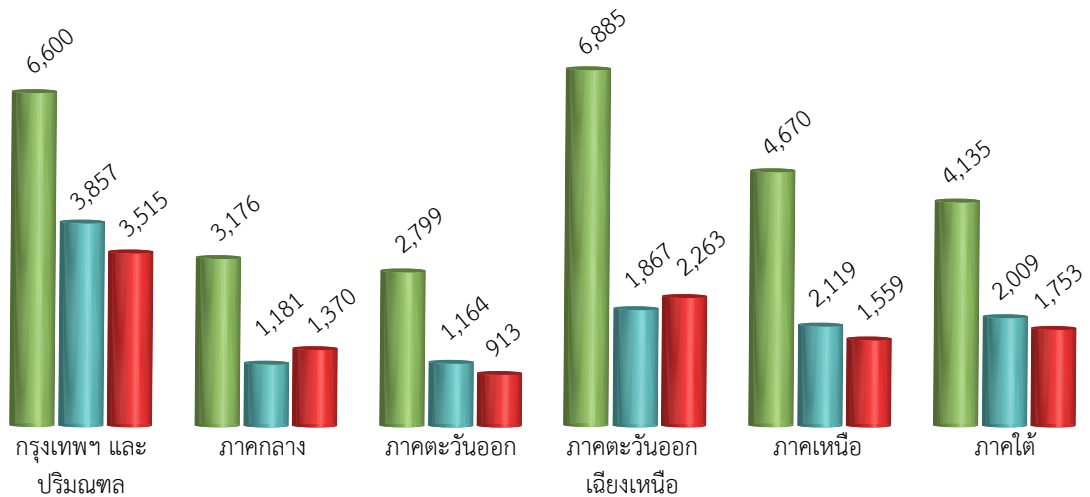
ที่มา: รายงานการประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 2.1 GHz สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 10 สัดส่วนของจำนวนสถานีจำแนกรายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2.1 GHz นับตั้งแต่เปิดให้บริการบนย่านความถี่ 2.1 GHz

ที่มา: รายงานการประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 2.1 GHz สำนักงาน กสทช.

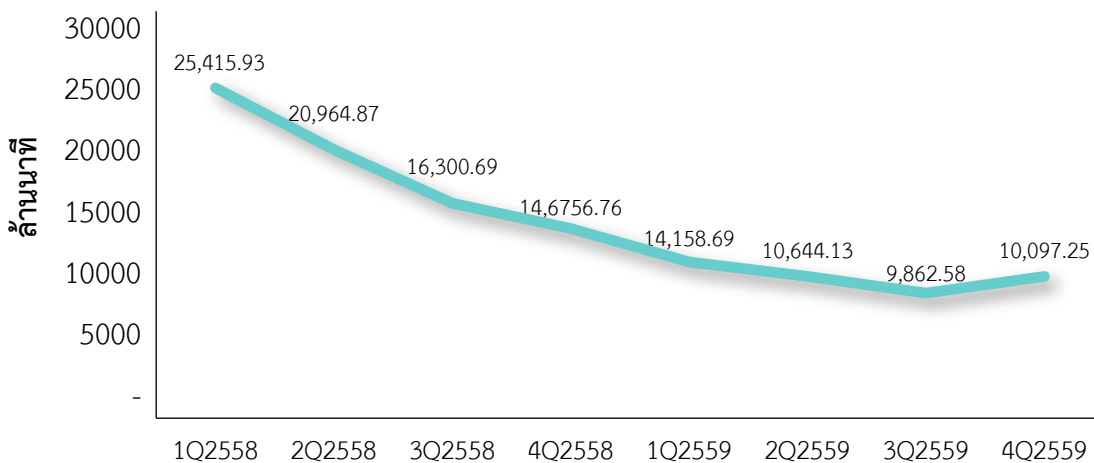
ภาพที่ 11 จำนวนสถานีที่เปิดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2.1 GHz. จำแนกรายภูมิภาคนับตั้งแต่เปิดให้บริการบนย่านความถี่ 2.1 GHz (ไตรมาสที่ 3 ปี 2559)

ที่มา: รายงานการประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 2.1 GHz สำนักงาน กสทช.

การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในไตรมาสนี้มีปริมาณการใช้งานบริการทางเสียงของโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่ที่ 10,097.25 ล้านนาที (ภาพที่ 12) โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า หากพิจารณาแนวโน้มการใช้งานบริการทางเสียงของโทรศัพท์เคลื่อนที่ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2558 แล้ว พบว่า ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในไตรมาสนี้มีเพิ่มขึ้นเล็กน้อยก็ตาม สาเหตุประการหนึ่งมาจากการพัฒนาแอปพลิเคชันที่สามารถใช้การรับส่งข้อความทั้งในรูปแบบบริการมิใช่เสียง (Non-voice) หรือบริการ VDO Call ต่างๆ ที่คุณภาพมากขึ้น ประกอบกับในบางพื้นที่มีคุณภาพที่การใช้บริการเทียบเท่าการใช้งานด้วยบริการเสียง แต่อย่างไรก็ตาม การใช้งานบริการเสียงก็ยังคงมีความจำเป็นต่อการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากการใช้งานบริการมิใช่เสียงนั้นยังมีข้อจำกัดอยู่ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบอุปกรณ์ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่อาจไม่รองรับแอปพลิเคชันที่ต้องใช้งานร่วมกัน คุณภาพของสัญญาณที่อาจยังไม่ครอบคลุมการรับส่งข้อมูลที่ต้องใช้ในปริมาณมาก เป็นต้น

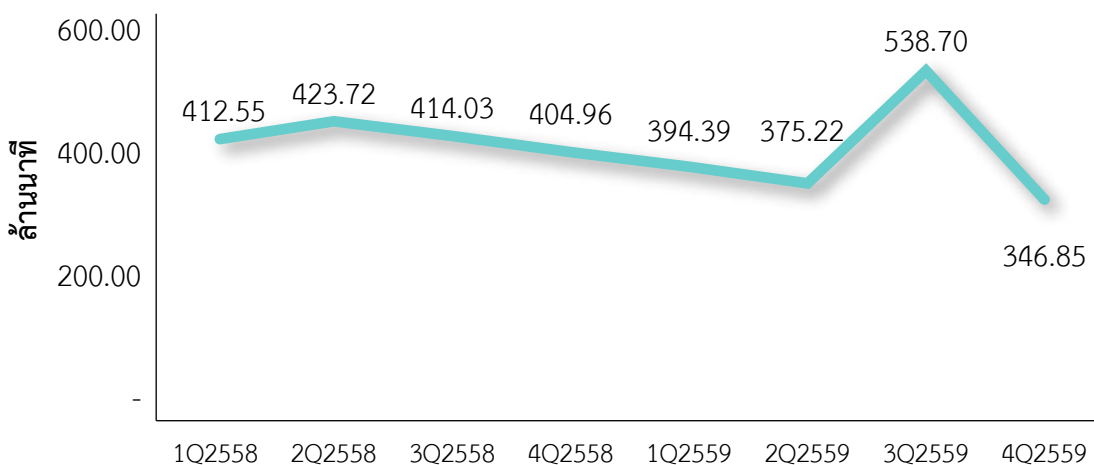
ภาพที่ 12 จำนวนนาที่การใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ที่มา: สำนักโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย สำนักงาน กสทช.

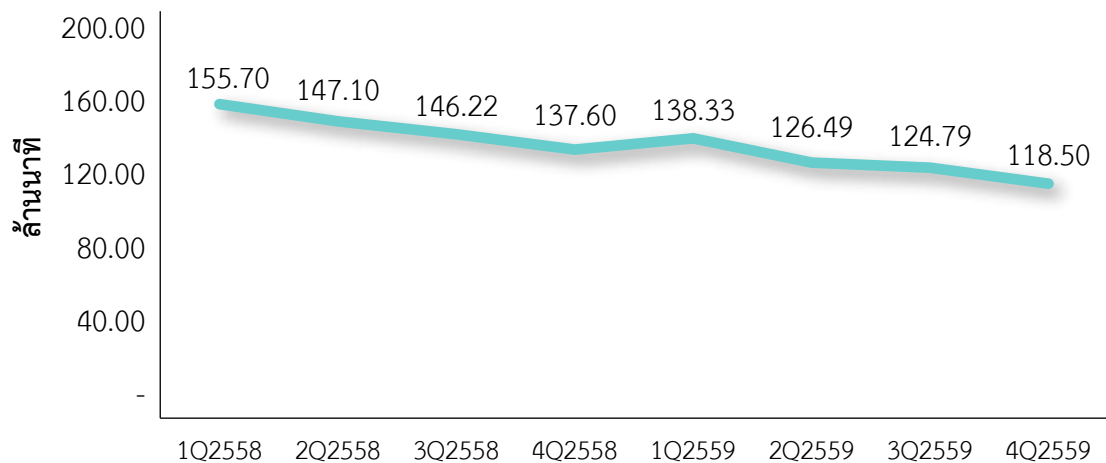
การใช้งานการติดต่อสื่อสารระหว่างอุปกรณ์ที่ใช้งานบริการทางเสียงจากโทรศัพท์เคลื่อนที่โทรเข้าโทรศัพท์ประจำที่ (Mobile to Fixed) พบว่า มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจากปี 2558 และมีการปรับเพิ่มขึ้นในไตรมาสนี้ เนื่องจากมีโปรโมชั่นการโทรจากโทรศัพท์เคลื่อนที่เข้าโทรศัพท์ประจำที่ในเครือข่ายเดียวกัน (ภาพที่ 13) โดยในไตรมาสนี้มีจำนวน 346.85 ล้านนาที่ หรือลดลงร้อยละ 35.61 เมื่อเทียบกับ ไตรมาสก่อนหน้า โดยมีปัจจัยมาจากการใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ที่ลดลง รวมถึง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เปลี่ยนไปใช้แอปพลิเคชันเพื่อการติดต่อสื่อสารเพิ่มมากขึ้น และเป็นไปในทิศทางเดียวกันของการติดต่อสื่อสารระหว่างโทรศัพท์ประจำที่ด้วยกันเองนั้นมีทิศทางที่ลดลง (ภาพที่ 14) นอกจากนี้ การใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่โทรเข้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็มีแนวโน้มที่ลดลงตั้งแต่ปี 2558 และมาปรับเพิ่มขึ้นในไตรมาสนี้ด้วยเช่นกัน ตามพฤติกรรมการใช้งานที่ปรับเปลี่ยนไปนิยมใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โทรหาโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างกันมากขึ้น ด้วยอัตราค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ลดลง (ภาพที่ 15)

ภาพที่ 13 จำนวนนาที่การใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่โทรเข้าบริการโทรศัพท์ประจำที่

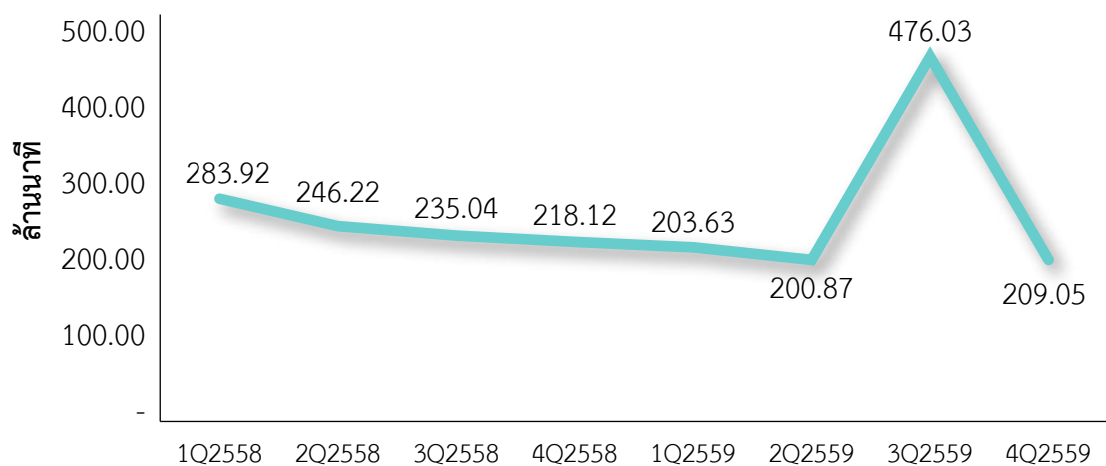
ที่มา: สำนักโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 14 จำนวนนาที่การใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่โทรเข้าบริการโทรศัพท์ประจำที่

ที่มา: สำนักโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย สำนักงาน กสทช.

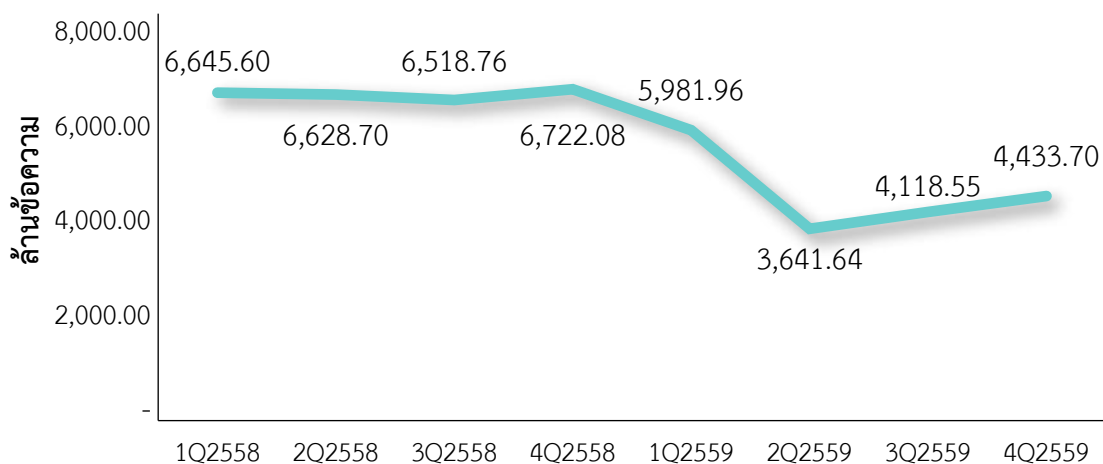
ภาพที่ 15 จำนวนนาที่การใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่โทรเข้าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ที่มา: สำนักโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย สำนักงาน กสทช.

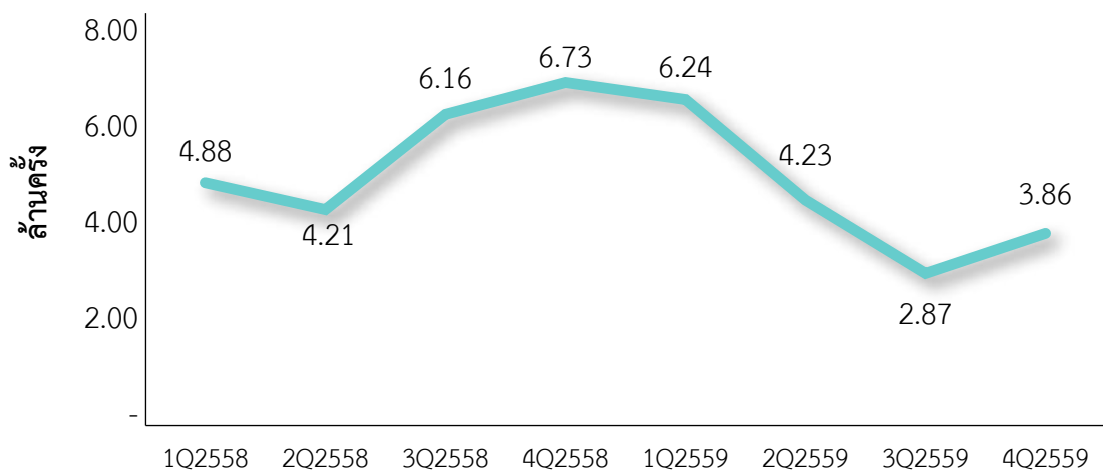
เมื่อพิจารณาถึงการส่งข้อความเป็นในทิศทางเดียวกับการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีแนวโน้มการใช้บริการลดลงและเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในไตรมาสนี้ซึ่งอยู่ที่ 4,433.70 ล้านข้อความ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.65 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 16) ส่วนการส่งข้อความสี่ประสมปรับเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าพอสมควร โดยไตรมาสนี้มีการใช้บริการส่งข้อความสี่ประสมอยู่ที่ 3.86 ล้านครั้ง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.77 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 17) การใช้บริการภายในประเทศมีจำนวนลดลงยังส่งผลต่อเนื่องไปยังการให้บริการระหว่างประเทศด้วยเช่นกันที่มีแนวโน้มการติดต่อสื่อสารด้วยทางเสียงจำนวนลดลง ดังภาพที่ 18 -19

ภาพที่ 16 จำนวนการส่งข้อความสั้น (Short Message Service: SMS)

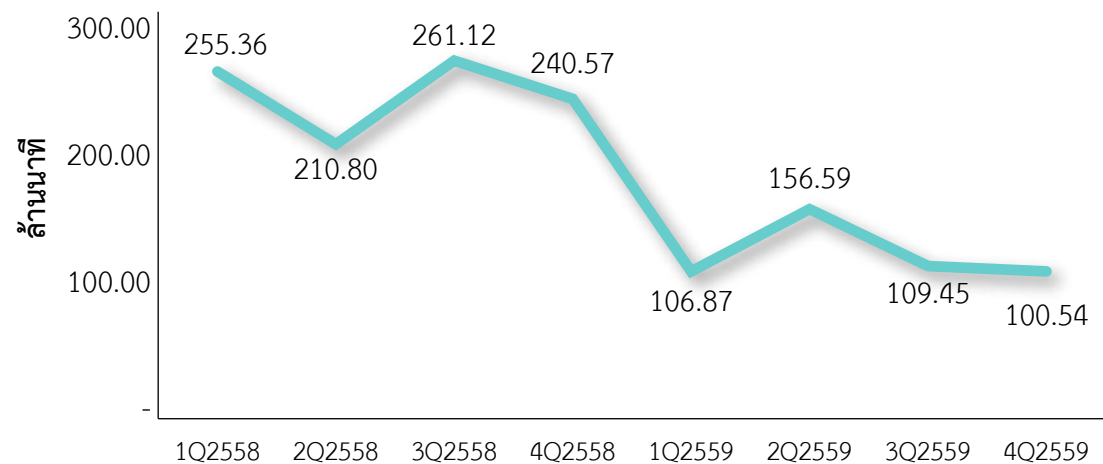
ที่มา: สำนักโคจรข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโคจรข่าย สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 17 จำนวนครั้งการส่งข้อความสื่อประสม (Multimedia Message Service: MMS)

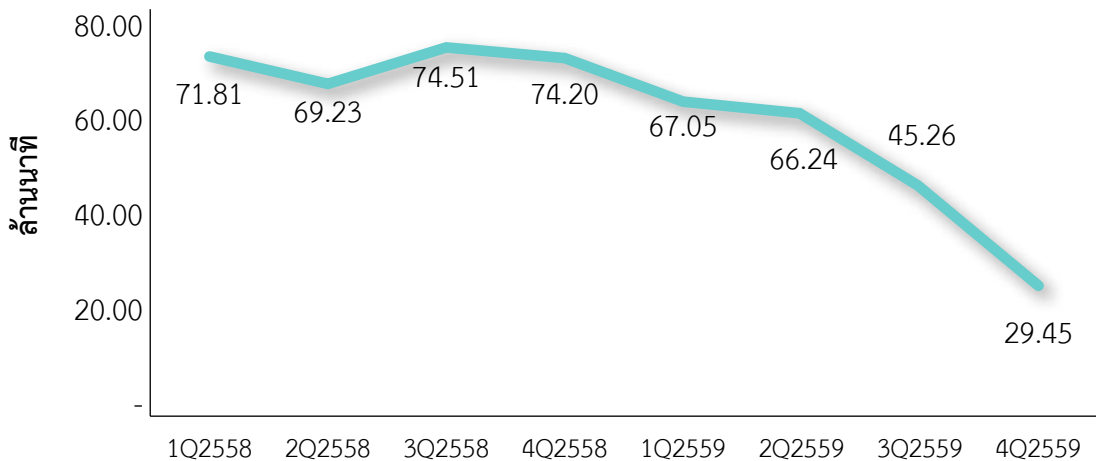
ที่มา: สำนักโคจรข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโคจรข่าย สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 18 จำนวนนาที่การโทรออกไปยังต่างประเทศ

ที่มา: สำนักโคจรข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโคจรข่าย สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 19 จำนวนนาที่การโทรเข้ามายังประเทศไทย

ที่มา: สำนักโครงสร้างพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย สำนักงาน กสทช.

การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation: USO) ตามที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 บัญญัติให้ มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระมีหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งหนึ่งในอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของ กสทช. คือ การกำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) โดยกำหนดแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มาตรา 27 (12) และมาตรา 50 ประกอบกับมาตรา 17 และมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคมและประชาชนในชนบทห่างไกลได้รับการบริการโทรคมนาคมโดยทั่วถึง และเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไปในเขตเมือง หรือ Universal Service Obligation (USO)

การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation) เรียกโดยย่อว่า USO เป็นหนึ่งในภารกิจหลักของ กสทช. ในปัจจุบัน บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม อันจะเป็นประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม เปิดโอกาสให้มีการเข้าถึงการติดต่อสื่อสารโทรคมนาคมมากยิ่งขึ้นอันจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

ภายใต้ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2548 และ ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2552 นำไปสู่การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานที่มีคุณภาพในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ซึ่งในการจัดให้มีบริการ USO ระยะที่ 2 นี้ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการศูนย์อินเทอร์เน็ตโรงเรียนและศูนย์

อินเทอร์เน็ตชุมชนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร และขาดแคลนบริการโทรคมนาคมพื้นฐานดังกล่าว เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและใช้บริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันอินเทอร์เน็ตนับได้ว่าเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในชนบท และพัฒนาการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ 1) การจัดตั้งศูนย์อินเทอร์เน็ตโรงเรียน จำนวน 520 แห่ง 2) การจัดตั้งศูนย์อินเทอร์เน็ตชุมชน จำนวน 398 แห่ง 3) จัดติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะหมู่บ้าน จำนวน 2,359 จุด 4) จัดตั้งหน่วยงานเพื่อสังคม จำนวน 40 หน่วยงาน 5) จัดตั้งศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย โดยมีเป้าหมายให้ผู้พิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้เช่นคนปกติทั่วไป การดำเนินงานจะสอดคล้องตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และมีแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (พ.ศ. 2555-2559) เป็นตัวกำหนด

สภาพตลาดโทรคมนาคม

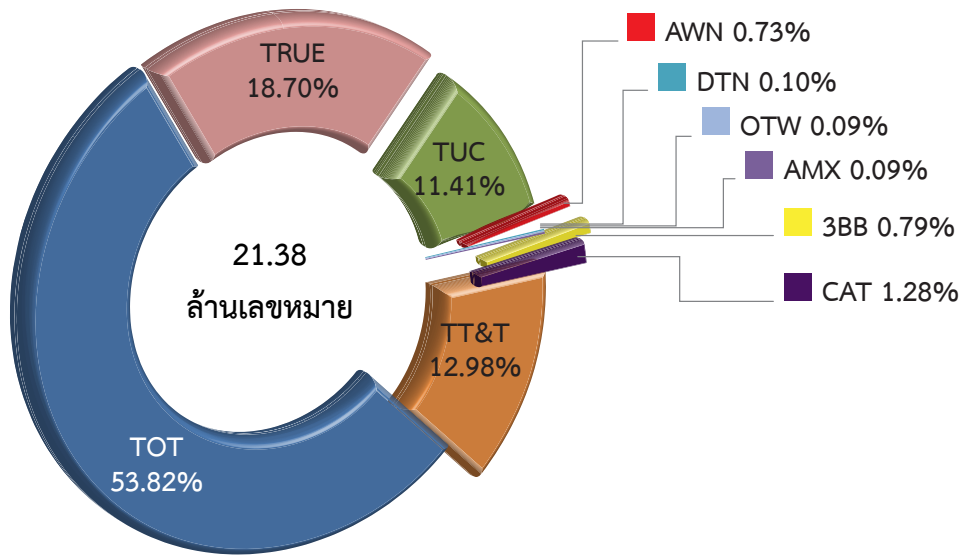
ในปัจจุบันตลาดโทรคมนาคมมีตลาดหลักที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ และตลาดบริการอินเทอร์เน็ต ดังนี้

1) ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Services)

ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศไทย ณ ไตรมาสนี้ มีการขอรับจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งหมด 21.39 ล้านเลขหมาย¹ แบ่งเป็นเลขหมายที่มีผู้ได้รับจัดสรรทั้งหมด 10 ราย ดังภาพที่ 20 ทั้งนี้มีผู้ให้บริการ 3 รายหลัก ได้แก่ 1) บมจ. ทีโอที (TOT) 2) บมจ. ทู คอร์ปอเรชั่น (TRUE) และ 3) บมจ. ทีทีแอนด์ที (TT&T) ซึ่งทั้ง 2 รายหลัก คือ TRUE และ TT&T นี้ ต่างเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ซึ่งอยู่ภายใต้สัญญาความร่วมมือของ บมจ. ทีโอที (TOT) นอกจากนี้ยังมี บมจ. กสท. โทรคมนาคม (CAT) เป็นผู้ให้บริการรายเล็ก และมีผู้ให้บริการรายใหม่อีก 2 ราย ที่อยู่ระหว่างการวางโครงข่ายโทรคมนาคมและเปิดให้บริการเพียงบางส่วน ได้แก่ บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (TTTB) ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในท้องถิ่นและทางไกลภายในประเทศทั้งในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด รวมทั้ง บริการโทรศัพท์สาธารณะในกลุ่มลูกค้าองค์กร และบริษัท ทู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์เจนซ์ จำกัด (TUC) ซึ่งให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในท้องถิ่นและทางไกลภายในประเทศ ทั้งในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ การให้บริการของผู้ให้บริการรายใหม่ทั้งสองบริษัทนี้เกิดจากการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจของบริษัทรายเดิม เพื่อให้สามารถให้บริการนอกกรอบของสัญญาความร่วมมือการงาน กล่าวคือ TTTBB ขยายจาก TT&T และ TU ขยายจาก TRUE นอกเหนือจากผู้ให้บริการทั้ง 6 รายข้างต้นแล้ว ยังมีผู้ให้บริการบางรายที่มีการขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่แล้วแต่ยังไม่ได้เปิดให้บริการหรือเปิดให้บริการไปแล้ว บางราย ได้แก่ บจ. แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค (AWN) บจ. โอทาโร เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น (OTW) และ บจ.แอมเน็กซ์ จำกัด (AMX)

1 ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

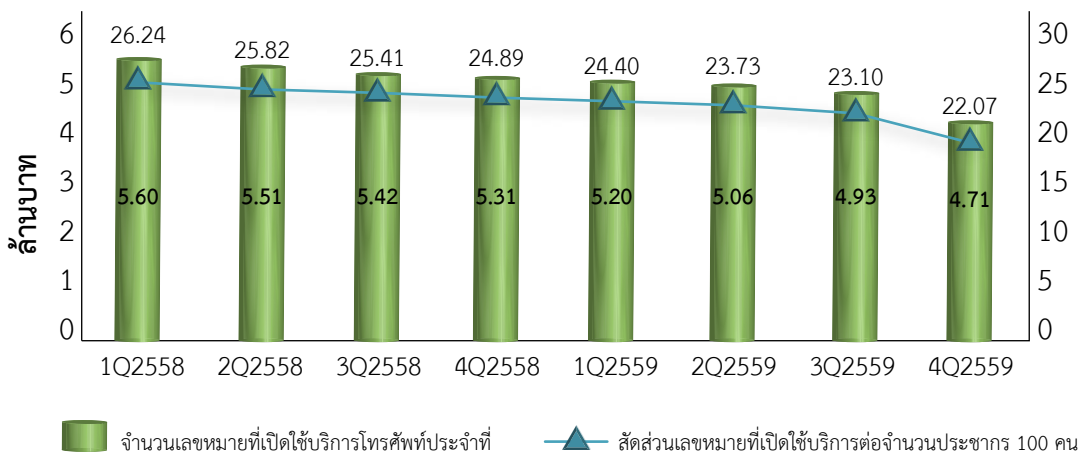
ภาพที่ 20 สัดส่วนจำนวนเลขหมายที่ได้รับการจัดสรรโทรศัพท์ประจำที่

ที่มา: สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

จำนวนเลขหมายที่เปิดให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line) จำนวน 4.71 ล้านเลขหมาย ซึ่งลดลงร้อยละ 4.42 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และลดลงร้อยละ 11.35 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า (ภาพที่ 21) เนื่องด้วยผู้ใช้งานเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้งานโทรศัพท์ประจำที่เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่กันมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันโทรศัพท์เคลื่อนที่มีราคาถูกลงและมีการออกแบบตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้บริการได้หลากหลายกลุ่มมากขึ้น รวมทั้ง มีการจัดรายการส่งเสริมการขายระหว่างบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายกับบริษัทผู้ผลิตโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มีส่วนลดในการซื้อเครื่องและค่าบริการรายเดือนในการเปิดให้บริการร่วมกัน ฉะนั้น การใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่มีแนวโน้มการขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่จะลดลงในอัตราที่ค่อยเป็นค่อยไป เนื่องด้วยโทรศัพท์ประจำที่ยังจำเป็นต่อการติดต่อของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอยู่ และในขณะที่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ตามบ้านเรือนที่พักอาศัยทั่วไปในเขตชุมชนเมืองและในชนบทบางพื้นที่เริ่มมีการขอยกเลิกบริการโทรศัพท์ประจำที่กันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเข้าถึงบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่กันได้มากขึ้น

ภาพที่ 21 จำนวนเลขหมายที่เปิดให้บริการโทรศัพท์ประจำที่

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

เมื่อจำแนกพื้นที่การให้บริการของตลาดโทรศัพท์ประจำที่ออกเป็นเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล และส่วนภูมิภาค พบว่า ในไตรมาสที่จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่เขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล มีจำนวน 2.40 ล้านเลขหมาย และเขตภูมิภาคมีจำนวน 2.31 ล้านเลขหมาย หรือคิดเป็น สัดส่วนการให้บริการในกรุงเทพฯและปริมณฑลร้อยละ 50.71 และส่วนภูมิภาคร้อยละ 49.09 ตาม ลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่

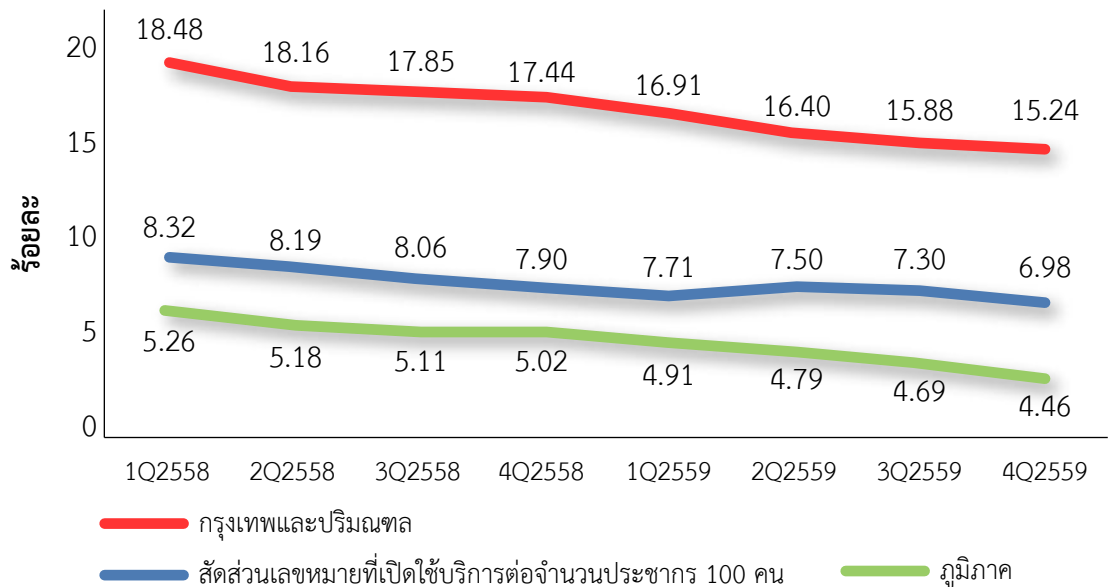
จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการ โทรศัพท์ประจำที่	1Q2558	2Q2558	3Q2558	4Q2558	1Q2559	2Q2559	3Q2559	4Q2559
กรุงเทพฯและปริมณฑล (ล้านเลขหมาย)	2.88	2.83	2.78	2.72	2.66	2.58	2.50	2.40
ภูมิภาค (ล้านเลขหมาย)	2.72	2.68	2.64	2.59	2.54	2.48	2.42	2.31
รวมทั้งประเทศ (ล้านเลขหมาย)	5.60	5.51	5.42	5.31	5.20	5.06	4.93	4.71
อัตราการเติบโต (ร้อยละ)	-1.64%	-1.59%	-1.61%	-2.03%	-2.04%	-2.70%	-2.63%	-4.42%
สัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการ ต่อจำนวนประชากร 100 คน (ร้อยละ)	8.32	8.19	8.06	7.90	7.71	7.50	7.30	6.98
กรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ)	18.48	18.16	17.85	17.44	16.91	16.40	15.88	15.24
ภูมิภาค (ร้อยละ)	5.26	5.18	5.11	5.02	4.91	4.79	4.69	4.46
สัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการ ต่อจำนวนครัวเรือน (ร้อยละ)	26.24	25.82	25.41	24.89	24.40	23.73	23.10	22.07
กรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ)	61.75	60.69	59.67	58.28	57.17	55.43	53.68	51.51
ภูมิภาค (ร้อยละ)	16.31	16.07	15.83	15.56	15.23	14.86	14.55	13.83

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน (Fixed Line Penetration Rate) รวมทั้งประเทศตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2558 ถึง ไตรมาสที่ อยู่ในช่วงระหว่าง 6-8 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ซึ่งถือได้ว่าเป็นระดับที่เบาบาง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยใน ระดับโลกจากข้อมูลของ ITU คาดการณ์ว่าปี 2559 พบว่า ค่าเฉลี่ยดังกล่าวอยู่ที่ประมาณ 13.68 โดย สาเหตุที่ทำให้การแพร่กระจายของประเทศไทยมีค่าค่อนข้างน้อย เนื่องจากสัดส่วนของจำนวนเลข หมายที่เปิดใช้บริการในเขตภูมิภาคค่อนข้างเบาบางมากโดยอยู่ในช่วง 4-5 เลขหมายต่อจำนวน

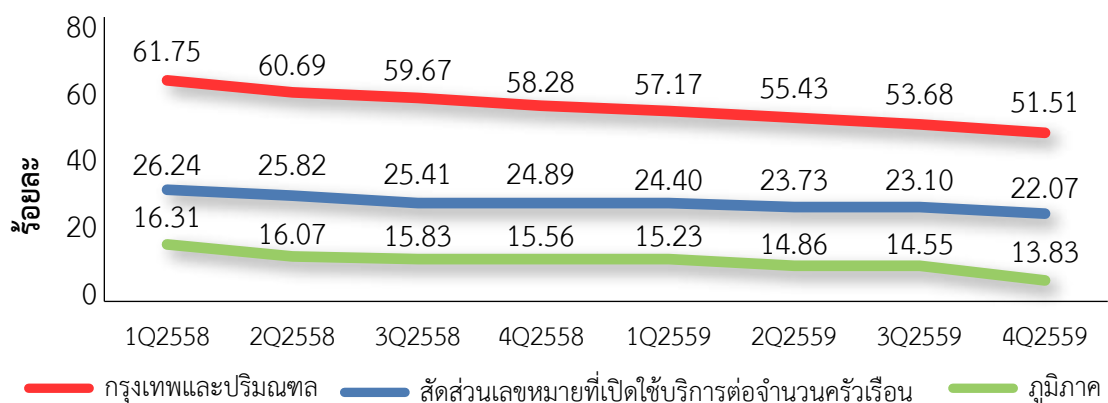
ประชากร 100 คน ในขณะที่การแพร่กระจายในเขตกรุงเทพและปริมณฑลสูงถึง 16-18 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ส่วนไตรมาสนี้ยังมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องและสอดคล้องกับปีที่ผ่านมา กล่าวคือ เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ลดลงเหลือ 15.24 เลขหมาย และส่วนภูมิภาคลดลงเหลือ 4.46 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน (ภาพที่ 22) อย่างไรก็ตาม ยังคงปรากฏภาพของความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงและใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ระหว่างพื้นที่ในเขตเมืองกับภูมิภาคอยู่เช่นเดียวกับปี 2558 ที่ผ่านมา และเมื่อพิจารณาการมีโทรศัพท์ประจำที่ต่อครัวเรือนพบว่า ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลมีโทรศัพท์ประจำที่ใช้อย่างน้อย 1-2 เลขหมายต่อครัวเรือน แต่เขตภูมิภาคจะมี 6 - 7 ครัวเรือนที่ติดตั้งและใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ 1 เลขหมาย (ภาพที่ 23)

ภาพที่ 22 สัดส่วนจำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่จำแนกตามพื้นที่การใช้บริการต่อจำนวนประชากร 100 คน

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

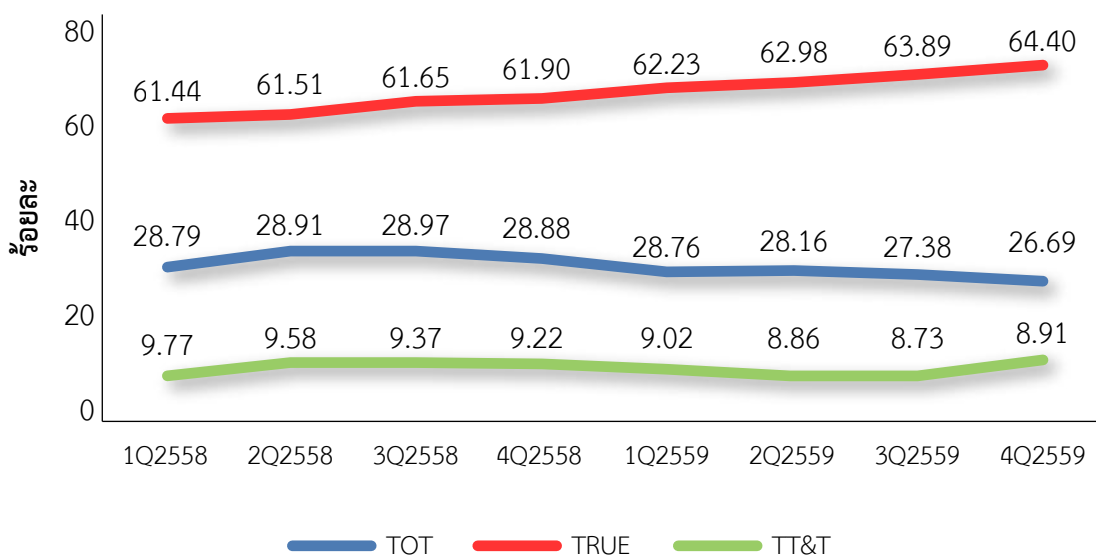
ภาพที่ 23 สัดส่วนจำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่จำแนกตามพื้นที่การใช้บริการต่อจำนวนครัวเรือน

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

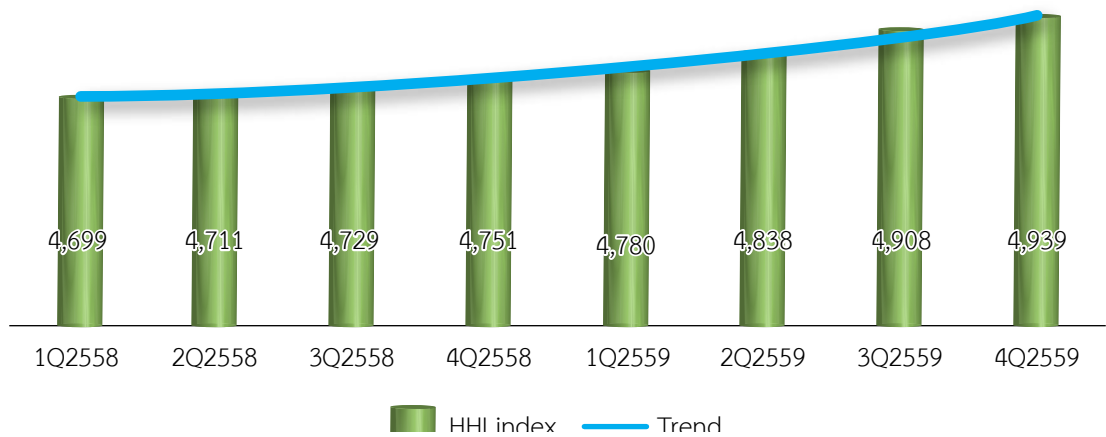
นอกจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปแล้ว จุดที่น่าสังเกตคือแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ในไตรมาสนี้ พบว่าส่วนแบ่งตลาดของ TOT มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2558 ถึงไตรมาสนี้ จากส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 61.44 เป็นร้อยละ 64.40 ขณะที่ TRUE มีการปรับส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นและลดลงเพียงเล็กน้อยของแต่ละ ไตรมาสนับตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2558 โดยไตรมาสนี้ปรับลดจากไตรมาสก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 26.69 แต่ TT&T มีส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2558 ถึงไตรมาสนี้ จากส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 9.77 เป็นร้อยละ 8.91 (ภาพที่ 24) ในการนี้ การใช้บริการในตลาดนี้มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่การลดลงของ ผู้ให้บริการแต่ละรายนั้นมีการลดลงในสัดส่วนที่ต่างกันไป โดยการลดลงเฉลี่ยต่อไตรมาสของ TOT TRUE และ TT&T ร้อยละ 1.79 ร้อยละ 3.49 และร้อยละ 3.72 ตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ว่า TOT มีสัดส่วนการลดลงน้อยกว่า TRUE และ TT&T และการลดลงของ TOT ในสัดส่วนที่น้อยนี้ส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดของ TOT เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เป็นต้น ส่วนดัชนีวัดการแข่งขัน (Herfindahl-Hirschman Index: HHI) ณ ไตรมาสนี้อยู่ที่ 4,939 แสดงให้เห็นว่าการกระจุกตัวของการให้บริการในตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ค่อนข้างสูงขึ้นและอยู่กับผู้ให้บริการรายใหญ่รายเดิม เช่นเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า และค่า HHI ก็สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักๆ จากลักษณะของธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต้องมีการลงทุนสูง จึงทำให้เกิดการผูกขาดโดยธรรมชาติ การเข้ามาแข่งขันของผู้ให้บริการรายใหม่ยังมีเหตุของข้อจำกัดต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาจนกระทั่งทำให้ผลวิเคราะห์การลงทุนในเชิงพาณิชย์สำหรับกิจการโทรศัพท์ประจำที่นั้นไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนและหวังผลกำไร ประกอบกับตลาดที่อยู่ในภาวะอิ่มตัวเต็มที่ พฤติกรรมผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยการใช้บริการหรือเทคโนโลยีอื่นที่อาจทดแทนได้และตอบสนองความต้องการในการสื่อสารได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ความมีประสิทธิภาพในการใช้งานและต้นทุนอัตราค่าใช้บริการที่ต่ำกว่าการใช้งานในรูปแบบเดิม (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 24 สถิติและแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ของประเทศไทย

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 25 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์ประจำที่

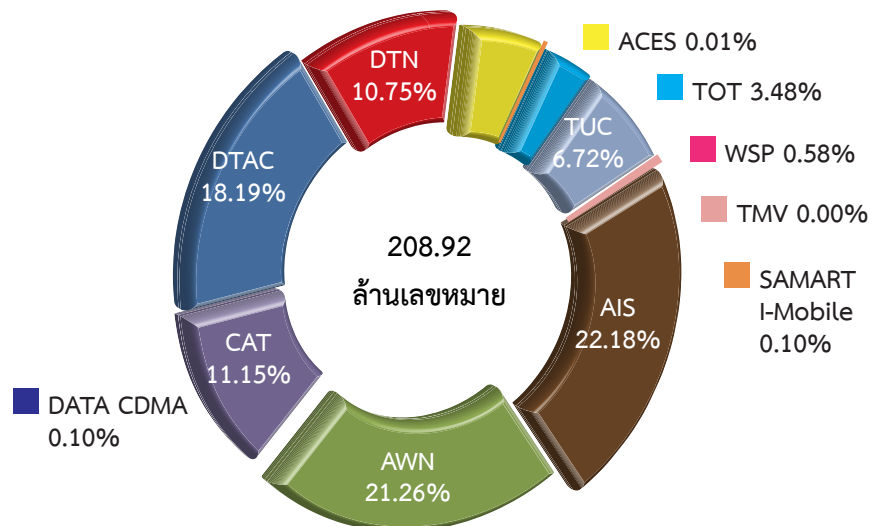

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

2) ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Services)

ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไตรมาสนี้มีการขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด 208.922 ล้านเลขหมาย ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.43 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า โดยแบ่งเป็นเลขหมายที่มีผู้ได้รับการจัดสรรทั้งหมด 13 ราย (ภาพที่ 26) โดยกลุ่มเครือข่าย AIS ยังมีสัดส่วนมากที่สุด และเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ นับตั้งแต่สิ้นปี 2557 มีเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จำนวน 97.10 ล้านเลขหมาย จนถึงสิ้นปี 2558 มีเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นเป็น 102.94 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.01 เมื่อเทียบกับปี 2557 ทำให้สัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการแบบเติมเงิน (Pre-paid) อยู่ที่ร้อยละ 82.72 ของจำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด (ภาพที่ 27)

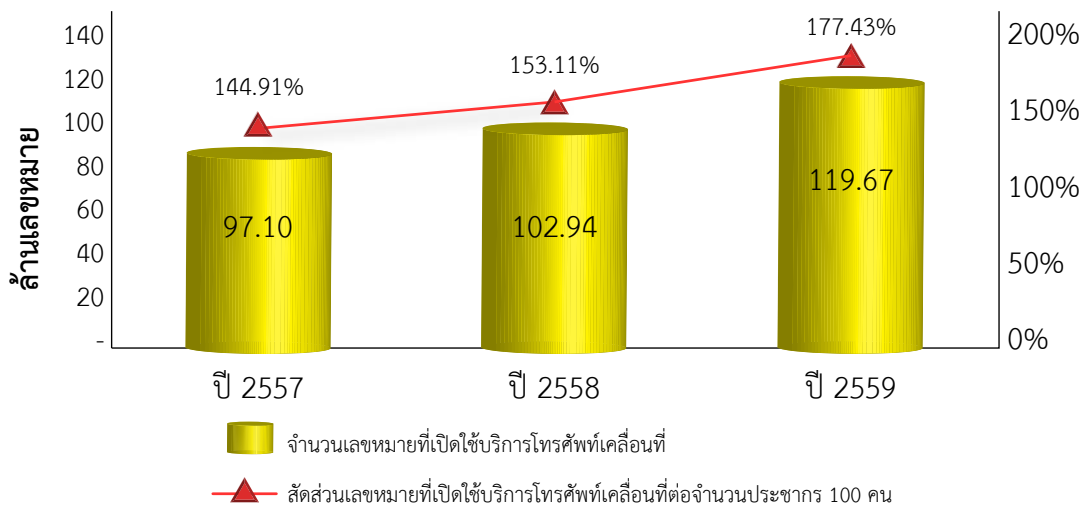
ภาพที่ 26 สัดส่วนจำนวนเลขหมายที่ได้รับการจัดสรรโทรศัพท์เคลื่อนที่

ที่มา: สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

2 ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ภาพที่ 27 จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Subscribers)

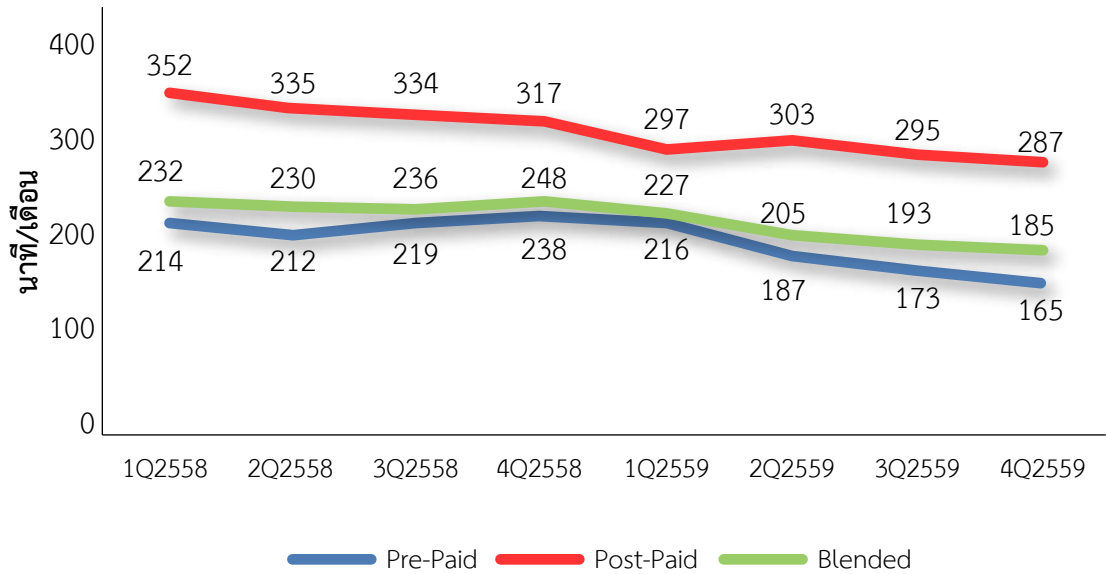

หมายเหตุ : ข้อมูลเลขหมายที่เปิดใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการปรับปรุง

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

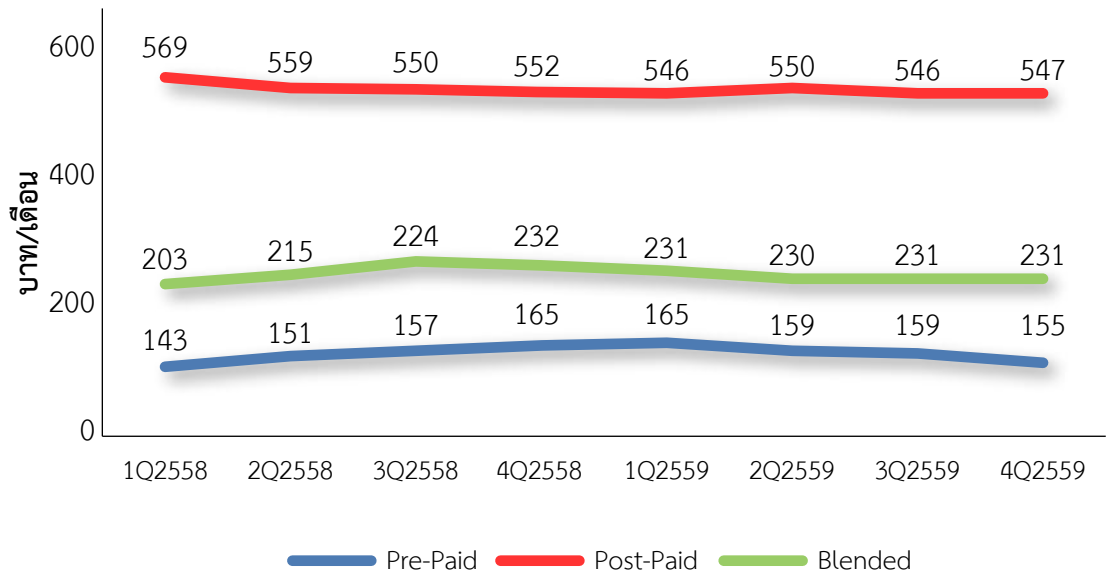
หากพิจารณาถึงปริมาณการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือน (Minutes of Use: MOU) ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2558 จนถึงไตรมาสนี้ พบว่า มีแนวโน้มการใช้งานเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 28) โดยในไตรมาสนี้มีปริมาณการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือนในรูปแบบรายเดือน (Post-paid) มีปริมาณการใช้งานอยู่ที่ 287 นาทีต่อเดือน ซึ่งลดลงร้อยละ 2.71 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ส่วนของปริมาณการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือนในระบบเติมเงิน (Pre-paid) อยู่ที่ 165 นาทีต่อเดือน หรือลดลงร้อยละ 4.62 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และปริมาณการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือนแบบค่าเฉลี่ย (Blended) อยู่ที่ 185 นาทีต่อเดือน หรือลดลงร้อยละ 4.15 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ด้วยสาเหตุของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้งานของผู้ใช้บริการที่เน้นการใช้งานติดต่อสื่อสารด้วยเสียงเป็นแบบที่มีค่าใช้จ่ายมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้งานรับส่งข้อมูลผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ สามารถทำได้ง่ายและสะดวกขึ้น รวมถึงมีการส่งเสริมการขายในรูปแบบรายเดือนที่ตอบสนองการใช้งานด้านการรับส่งข้อมูลได้ในราคาที่ถูกลง และยังมีการใช้งานการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่จำกัดจำนวนข้อมูล หรือจำนวนชั่วโมงการใช้งานได้อีกด้วย ประเด็นสำคัญคือ ผู้ให้บริการต่างพยายามแข่งขันกันเพื่อรักษาฐานลูกค้าของตนเองด้วยกลยุทธ์ทางด้านราคาที่สะท้อนออกมาผ่านรายการส่งเสริมการขายตามแพ็คเกจการให้บริการที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการการใช้งานของผู้ใช้บริการ ทำให้อัตราค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue Per Unit: ARPU) ของผู้ให้บริการมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในไตรมาสก่อนหน้าและค่อนข้างคงที่ในไตรมาสนี้เนื่องด้วยยังไม่มีรายการส่งเสริมการขายที่น่าสนใจเพิ่มเติมจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 29) โดยในไตรมาสนี้มีการใช้บริการแบบเติมเงิน (Pre-paid) อยู่ที่ระดับ 155 บาทต่อเดือน ซึ่งลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 2.52 ขณะที่การให้บริการแบบรายเดือน (Post-paid) อยู่ที่ระดับ 546 บาทต่อเดือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.13 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน และค่าเฉลี่ยรวมของบริการอยู่ที่ 231 บาทต่อเดือน ซึ่งเท่ากับไตรมาสก่อนหน้า

ภาพที่ 28 ปริมาณการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยต่อเดือน (Minutes of Use: MOU)

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 29 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue Per Unit: ARPU)

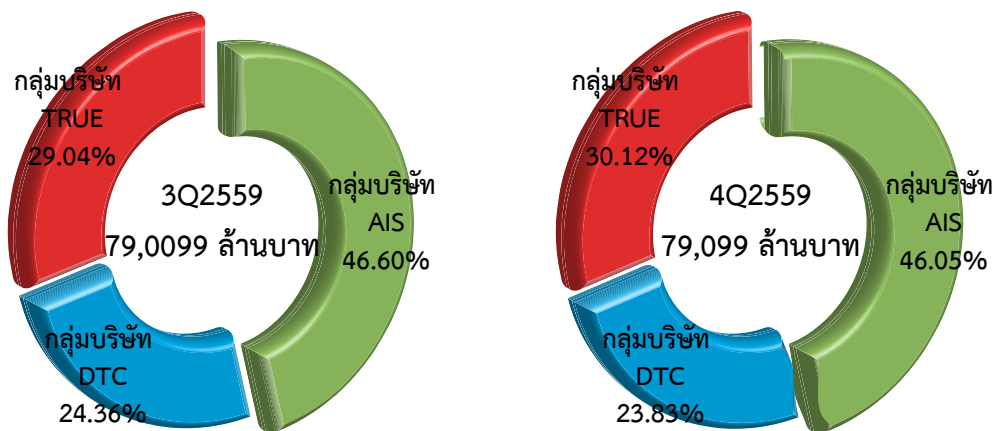

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

หากพิจารณาถึงรายได้จากการให้บริการทั้งหมดของกลุ่มบริษัท 3 รายงานใหญ่ที่ครองส่วนแบ่งทางการตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่เกินร้อยละ 97.00 ของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด พบว่า ไตรมาสนี้รายได้จากการให้บริการทั้งหมดมีจำนวน 88,896 ล้านบาท เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 12.39 โดยหลักๆ มาจากรายได้จากบริการข้อมูลอยู่ที่ 36,141 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.13 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นรายได้จากการให้บริการอยู่ที่ 22,761 ล้านบาท ซึ่งลดลงร้อยละ 2.01 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และถัดไปเป็นราย

ได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย อยู่ที่ 18,379 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.88 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ลำดับถัดมาเป็นรายได้จากการให้บริการอื่นอยู่ที่ 6,678 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.28 ตามด้วยค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ 3,863 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.26 และบริการข้ามแดนอัตโนมัติอยู่ที่ 1,074 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.48 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าตามลำดับ ในการนี้ บริการข้อมูลขณะนี้ เป็นรายได้หลักของผู้ให้บริการในปัจจุบันซึ่งมีส่วนถึงร้อยละ 40.66 ของรายได้จากการให้บริการทั้งหมด และเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนรายได้ของผู้ให้บริการ พบว่า กลุ่มบริษัท AIS มีรายได้จากการให้บริการมากที่สุด คือ 40,940 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 46.05 ของรายได้จากการให้บริการทั้งหมด โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.06 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นกลุ่มบริษัท TRUE มีรายได้จากการให้บริการเป็นจำนวน 26,776 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 30.12 ของรายได้จากการให้บริการทั้งหมด และมีรายได้จากการให้บริการลดลงร้อยละ 9.16 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ลำดับสุดท้ายเป็นกลุ่มบริษัท DTAC มีรายได้จากการให้บริการเป็นจำนวน 21,180 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.83 ของรายได้จากการให้บริการทั้งหมด และมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.92 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 30) ไตรมาสนี้มีสัดส่วนรายได้ของผู้ให้บริการเหมือนเช่นเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า โดยที่ลำดับที่ 1 นั้นมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นเพียงบริษัทเดียวโดยมีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 3 บริการได้แก่ บริการข้อมูล การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย และรายได้จากการให้บริการอื่น เป็นต้น

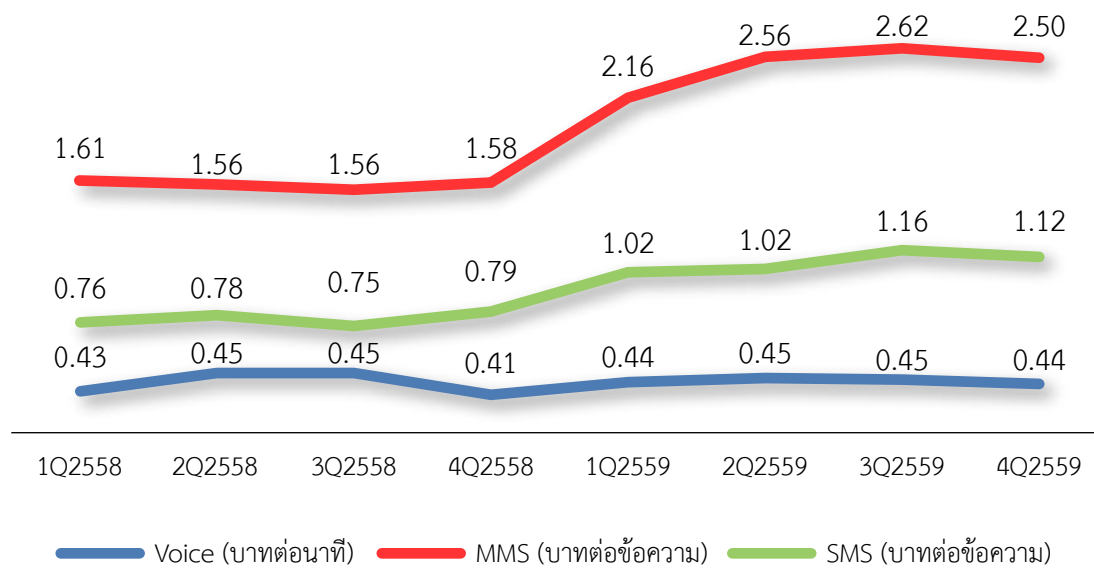
ภาพที่ 30 รายได้จากการให้บริการทั้งหมดของกลุ่มบริษัท 3 รายใหญ่

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

การใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทางเสียง การส่งข้อความสั้น การส่งข้อความสื่อประสมดังกล่าวข้างต้นมีบทบาทการใช้งานลดลง การใช้บริการดังกล่าวได้ส่งผลต่ออัตราค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไตรมาสนี้ด้วยเช่นกัน โดยมีแนวโน้มอัตราค่าบริการคงที่หรือมีปรับเพิ่มขึ้นในนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 เป็นต้นมา ซึ่งในไตรมาสนี้มีอัตราค่าบริการทางด้านเสียงอยู่ที่ 0.44 บาทต่อนาที อัตราค่าบริการการส่งข้อความสั้น (Short Message Service: SMS) อยู่ที่ 1.12 บาทต่อข้อความ และอัตราค่าบริการข้อความสื่อประสม (Multimedia Message Service: MMS) อยู่ที่ 2.50 บาทต่อข้อความ (ภาพที่ 31)

ภาพที่ 31 อัตราค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

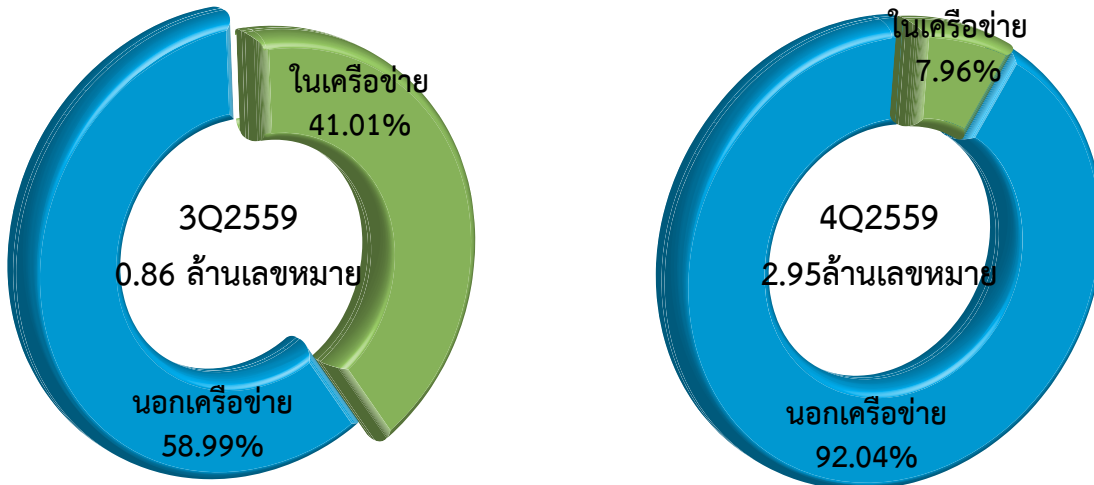

ที่มา: สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

การให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Number Portability: MNP) หรือการโอนย้ายเครือข่ายเบอร์เดิม ปัจจุบันมีผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รู้จักบริการ MNP กันมากขึ้น โดยสังเกตได้จากการที่ผู้ให้บริการแต่ละรายต่างออกรายการส่งเสริมการขายที่เน้นการให้ผู้ใช้บริการมีการโอนย้ายเครือข่ายโดยใช้เบอร์เดิม แลกกับการได้รับข้อเสนอส่วนลดค่าบริการ ส่วนลดค่าซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือสิทธิพิเศษอื่นๆ ตามกลยุทธ์ของผู้ให้บริการในการดึงดูดผู้ใช้บริการมาใช้บริการของตนเองมากขึ้น โดยรายละเอียดของการใช้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNP) ของไตรมาสนี้ พบว่า การโอนย้ายเข้าเครือข่ายมีจำนวน 2.95 ล้านเลขหมาย หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 245 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า แบ่งเป็นการโอนย้ายในเครือข่ายเดียวกันประมาณ 0.24 ล้านเลขหมาย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.96 ของการโอนย้ายทั้งหมด และเป็นการโอนย้ายนอกเครือข่ายประมาณ 2.72 ล้านเลขหมาย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.04 ของการโอนย้ายทั้งหมด (ภาพที่ 32) โดยสาเหตุหลักในจำนวนเลขหมายที่มีการย้ายนอกเครือข่ายหรือข้ามเครือข่ายเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากการส่งเสริมการขายในรูปแบบใหม่ที่ดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการมากขึ้น เช่น ส่วนลดค่าบริการรายเดือนสำหรับการย้ายค่าย การได้ส่วนลดการซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่ ประกอบกับโปรโมชั่นที่ดึงดูดให้กลุ่มผู้ใช้บริการรายเดิมยังไม่มีแรงจูงใจมากพอ จึงทำให้ในไตรมาสนี้จำนวนเลขหมายที่โอนย้ายนอกเครือข่ายเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 32 สัดส่วนการโอนย้ายเครือข่าย

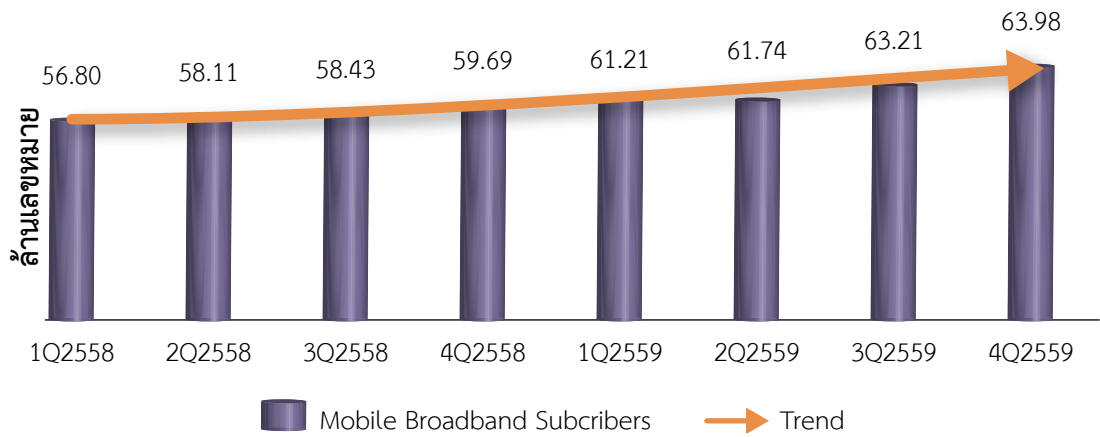
ที่มา: สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

3) ตลาดบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Services)

ปัจจุบันการให้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยสามารถใช้บริการได้หลากหลายช่องทางด้วยกัน ซึ่งผู้ให้บริการส่วนใหญ่ใช้บริการผ่านช่องทางการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ และการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ โดยบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ (Mobile Internet Broadband) มีผู้ให้บริการรายเดียวกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือ กลุ่มบริษัท AIS กลุ่มบริษัท DTAC กลุ่มบริษัท TRUE TOT และ CAT โดยไตรมาสนี้มีเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประมาณ 63.21 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.22 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.19 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 1.13 (ภาพที่ 33) และเมื่อพิจารณาผู้ให้บริการแต่รายนั้นเห็นได้ว่า กลุ่มบริษัท AIS มีสัดส่วนเลขหมายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.21 ของสัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ทั้งหมด และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นกลุ่มบริษัท DTAC มีสัดส่วนร้อยละ 27.78 ของสัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ทั้งหมด และมีสัดส่วนลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และกลุ่มบริษัท TRUE มีสัดส่วนร้อยละ 26.03 ของสัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ทั้งหมด และมีสัดส่วนลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 34) และในส่วนของค่า HHI แนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ซึ่งไตรมาส 1 ปี 2558 อยู่ที่ระดับ 3,418 และไตรมาสนี้อยู่ที่ระดับ 3,405

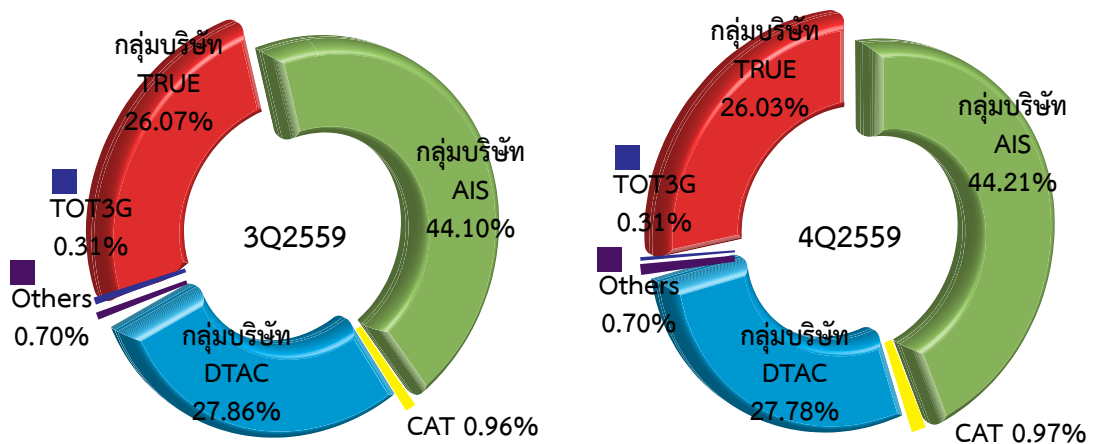

ภาพที่ 33 จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 34 สัดส่วนเลขหมายที่เปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ของผู้ให้บริการแต่ละราย

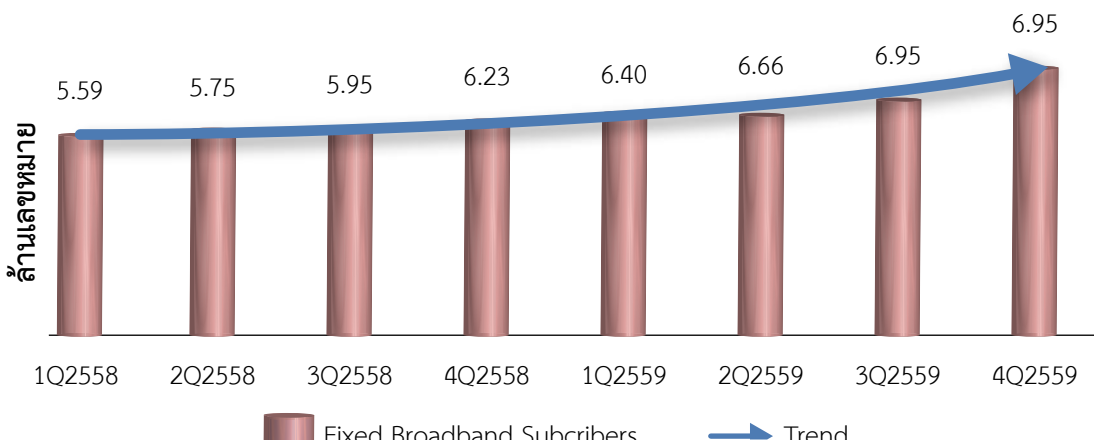
ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ (Fixed Internet Broadband) ปัจจุบันผู้ให้บริการรายหลักยังคงอยู่ในกลุ่มหรือบริการของผู้ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ โดยการตั้งบริษัทย่อยสำหรับให้บริการอินเทอร์เน็ต และในการให้บริการอินเทอร์เน็ตของผู้เป็นเจ้าของโครงข่าย ผู้มีสิทธิในโครงข่ายตามสัญญาความร่วมมือทำให้เกิดความได้เปรียบในแง่ต้นทุนการให้บริการ จากการศึกษาที่ต้องเสียค่าเช่าโครงข่ายหรือมีค่าใช้จ่ายโครงข่ายในราคาต่ำสามารถให้บริการแก่ลูกค้าผู้ใช้บริการของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ให้บริการรายใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ ทั้งนี้ ไตรมาสนี้มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ประมาณ 7.22 ล้านราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.88 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.89 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 2.80 (ภาพที่ 35) และเมื่อพิจารณาถึงส่วนแบ่งทางการตลาดจะเห็นว่า TRUE มีส่วนแบ่งทางการตลาดร้อยละ 38.36 รองลงมาเป็น 3BB มีส่วนแบ่งทางการตลาดร้อยละ 33.52 และ TOT มีส่วนแบ่งทางการตลาดร้อยละ 17.55 และนอกจากนี้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตราย

อื่นที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดร้อยละ 6.39 (ภาพที่ 36) และในส่วนของค่า HHI มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องโดยไตรมาสนี้อยู่ที่ 2,962 (ภาพที่ 37)

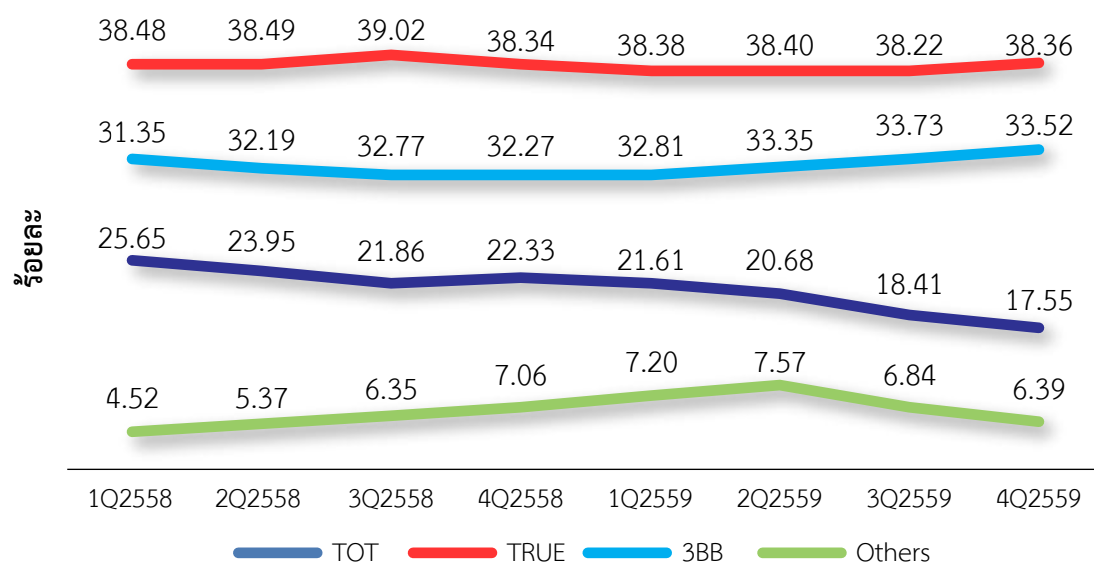
ส่วนอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ ปัจจุบันนี้เริ่มมีการแข่งขันกันสูงขึ้น โดยเห็นได้จากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ต่างมีการพัฒนาเริ่มเข้ามาสู่ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่กันมากขึ้น รวมถึงมีการออกรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย มีราคาที่ครอบคลุมต่อการใช้งานในรูปแบบต่างๆ และแนวโน้มอัตราค่าบริการนั้น มีแนวโน้มค่อนข้างจะคงที่ นับตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมาจนถึงไตรมาสนี้ (ภาพที่ 38) โดยผู้ให้บริการแต่ละรายนั้นต่างกำหนดราคาให้ใกล้เคียงกัน และให้ความสำคัญกับคุณภาพของการให้บริการมากขึ้น จึงทำให้ราคาไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงไปมากนัก

ภาพที่ 35 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่

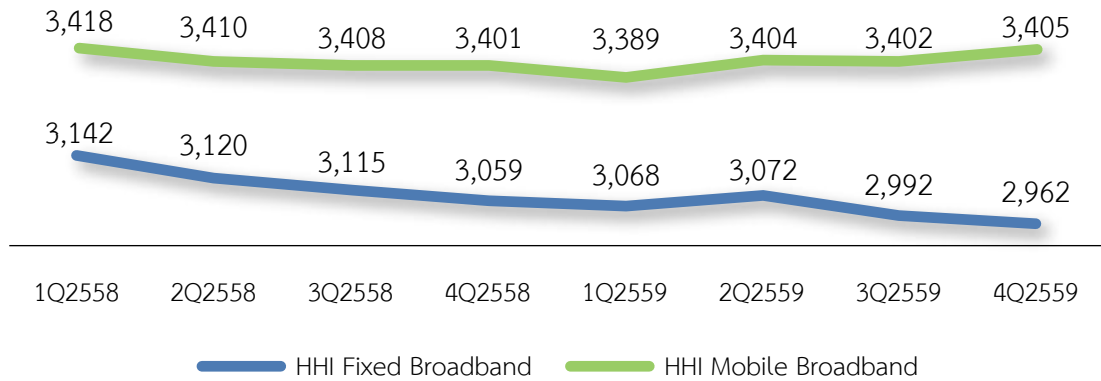
ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 36 ส่วนแบ่งตลาดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่

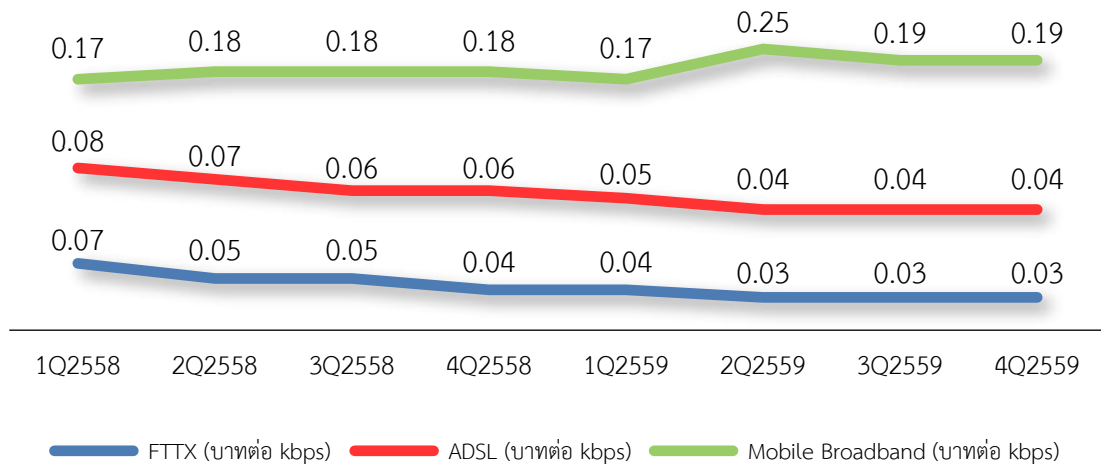
ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 37 ค่า HHI ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ที่มา: ส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 38 อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ต

ที่มา: สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

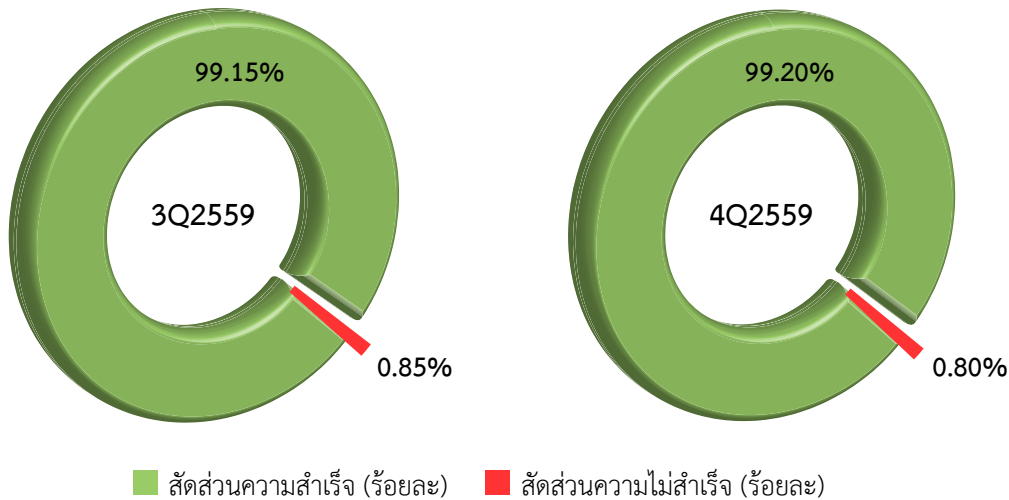
คุณภาพการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนย้ายความถี่ 2.1 GHz

คุณภาพการให้บริการในปัจจุบันเป็นปัจจัยหลักที่ดึงดูดผู้ใช้บริการ ให้เลือกใช้บริการของตนเองมากขึ้น ในการนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ให้ความสำคัญกับบริการดังกล่าวในการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz ด้วยกัน 2 เรื่อง คือ อัตราการโทรสำเร็จ (Voice Successful call) และความเร็วในการรับส่งข้อมูล (FTP Download) ของผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตทั้ง 3 ราย

อัตราการโทรสำเร็จ (Voice Successful call) ในปัจจุบันผู้ให้บริการมีการแข่งขันทางด้านคุณภาพการให้บริการมากขึ้น หากผู้ให้บริการรายใดมีคุณภาพการให้บริการที่ไม่ดีจะทำให้รายนั้นสูญเสียลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้ จึงทำให้ผู้ให้บริการแต่ละรายต่างพัฒนาคุณภาพการให้บริการของตนเองให้ดียิ่งขึ้น เพื่อพยายามรักษารฐานผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด รวมถึงดึงดูดลูกค้าจากผู้ให้บริการรายอื่นๆ จากผลการสำรวจอาคาร 3 ชั้น 3 สำนักงาน กสทช. อัตราการโทรสำเร็จของผู้ให้บริการจำนวน 3 ราย ณ ไตรมาสนี้ พบว่า มีอัตราการโทรสำเร็จโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ร้อยละ 99.20 และสัดส่วนความสำเร็จ

โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ร้อยละ 0.80 หากเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าเห็นได้ว่ามีสัดส่วนอัตราการโทรสำเร็จมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นและมีสัดส่วนความไม่สำเร็จจำนวนลดลง (ภาพที่ 39)

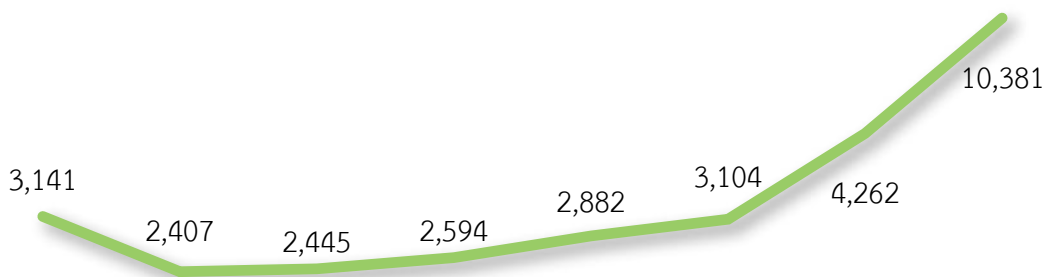
ภาพที่ 39 อัตราการโทรสำเร็จของการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz

ที่มา: ส่วนงานกำกับดูแลคุณภาพการบริการ สำนักกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ความเร็วในการรับส่งข้อมูล (FTP Download) ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารด้วยอินเทอร์เน็ตมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้น ความเร็วในการรับส่งข้อมูลจึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าอัตราการโทรสำเร็จ ณ ไตรมาสนี้ ความเร็วในการรับส่งข้อมูลมีความเร็วอยู่ที่ 10,381 กิโลบิตต่อวินาที ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 143.57 เนื่องจากพฤติกรรมการใช้งาน DATA ของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการใช้งาน Social Media การดู VDO Streaming หรือการเล่นเกมออนไลน์ รวมถึงการแข่งขันในด้านความเร็วและปริมาณ DATA ของผู้ให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นด้วย โดยเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า นับตั้งแต่ไตรมาส 2 ของปีก่อนหน้า ถึงไตรมาสนี้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 40) ซึ่งการรับส่งข้อมูลมีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลดีต่อการให้บริการข้อมูลหรือผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่สามารถใช้บริการรับส่งข้อมูลมีความเร็วมากขึ้น

ภาพที่ 40 ความเร็วในการรับส่งข้อมูลของการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz

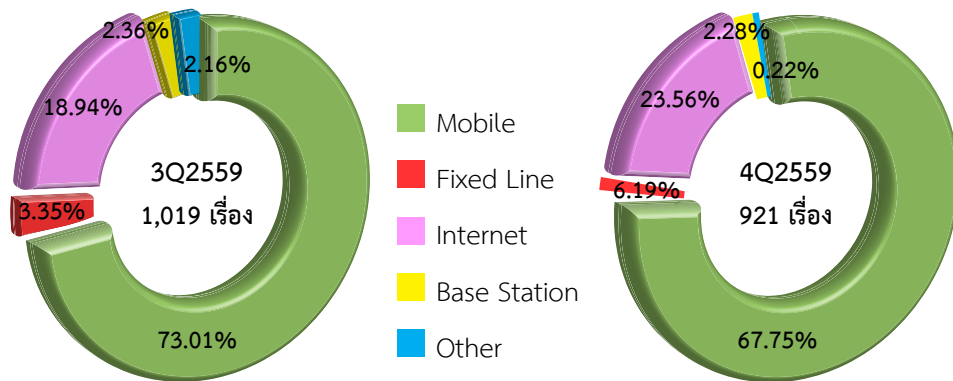

ที่มา: ส่วนงานกำกับดูแลคุณภาพการบริการ สำนักกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

การร้องเรียน

กิจการโทรคมนาคมปัจจุบันมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นโทรคมนาคมหรือวิทยุคมนาคมแล้วแต่เป็นการติดต่อสื่อสารด้วยกันทั้งสิ้น การใช้บริการที่มีจำนวนมากย่อมเกิดปัญหาตามมาด้วยเช่นกัน และเมื่อพิจารณาการร้องเรียน ณ ไตรมาสนี้ ได้รับการร้องเรียนแล้วทั้งหมดจำนวน 921 เรื่อง หรือลดลง ร้อยละ 9.62 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า หากแบ่งตามประเภทบริการจะเห็นได้ว่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุดถึง 624 เรื่อง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.75 ของจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด และมีจำนวนลดลงร้อยละ 16.13 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นบริการอินเทอร์เน็ตจำนวน 217 เรื่องหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.56 ของจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด และมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.44 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 41)

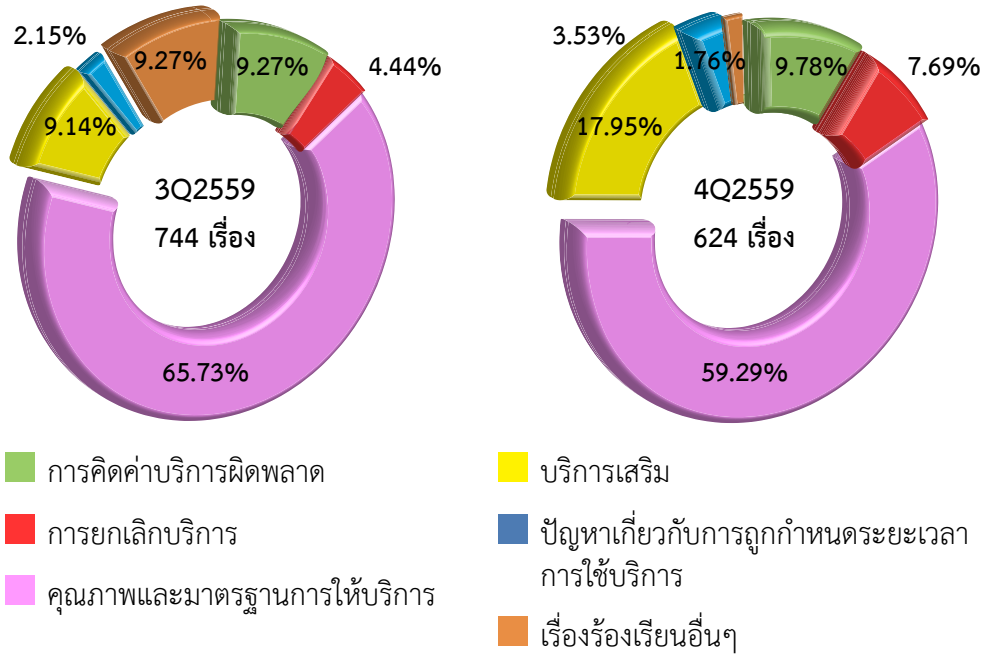
ภาพที่ 41 สัดส่วนจำนวนเรื่องร้องเรียน

ที่มา: สำนักเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

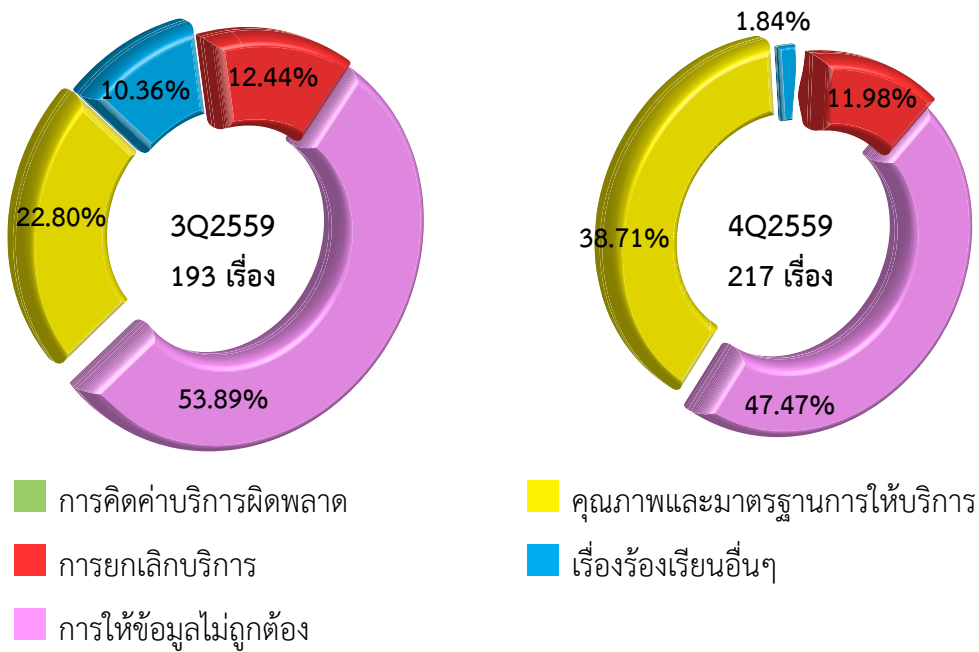
หากพิจารณาถึงบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีปัญหาการร้องเรียนมากที่สุดในไตรมาสนี้ พบว่ามีเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการจำนวนมากที่สุดอยู่ที่ 370 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 59.29 ของสัดส่วนการร้องเรียนของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และลดลงร้อยละ 24.34 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นเรื่องบริการเสริมและการคิดค่าบริการผิดพลาด ซึ่งมีจำนวนอยู่ที่ 122 เรื่อง และ 61 เรื่อง หรือคิดเป็น ร้อยละ 17.95 และ 9.78 ตามลำดับของสัดส่วนการร้องเรียนของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 42) ทางด้านปัญหาการร้องเรียนลำดับที่สองคือบริการอินเทอร์เน็ตที่มีปัญหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูลไม่ถูกต้องเป็นลำดับแรกของการร้องเรียนอยู่ที่ 103 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 47.47 ของสัดส่วนการร้องเรียนของบริการอินเทอร์เน็ต และลดลงร้อยละ 0.96 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า รองลงมาเป็นเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการมีจำนวนอยู่ที่ 84 เรื่องหรือคิดเป็นร้อยละ 38.71 ของสัดส่วนการร้องเรียนของบริการอินเทอร์เน็ต และเพิ่มขึ้นร้อยละ 90.91 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 43)

ภาพที่ 42 ประเภทการร้องเรียนของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ที่มา: สำนักเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 43 ประเภทการร้องเรียนของบริการอินเทอร์เน็ต

ที่มา: สำนักเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

นอกจากการร้องเรียนในบริการโทรคมนาคมต่างๆแล้ว ยังมีเรื่องที่ต้องตรวจสอบและดำเนินคดีกับ ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และการระงับข้อพิพาทระหว่าง ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยมีการจำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านการ แข่งขัน ด้านการอนุญาต ด้านการติดตามตรวจสอบตามประกาศหรือเงื่อนไข และอื่นๆ ซึ่งในไตรมาส นี้มีจำนวน 1 เรื่อง ในด้านการดำเนินการเป็นเรื่องของคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ศึกษา และกำหนด จำนวนค่าปรับทางปกครอง ตามพ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 กรณีผู้รับไป อนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม จำนวน 3 ราย ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลัก เกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเงื่อนไขแนวทางปฏิบัติการโอนย้ายผู้ใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ให้บริการตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ เคลื่อนที่

nanb. | โนสบานาน

